

Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

Heiberg, Johan Ludvig.

Julespøg og Nytaarsløier : Comødie.

Kjøbenhavn : Christensen, 1817

x, 250 s., 1 falset tav. :

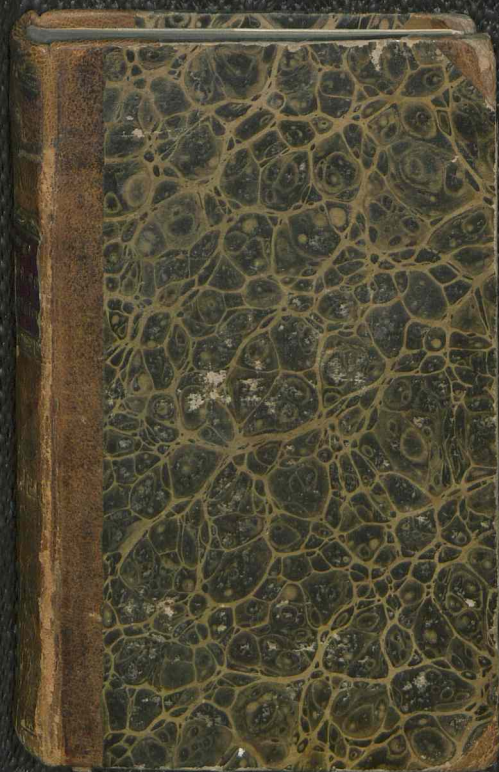
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

55-91

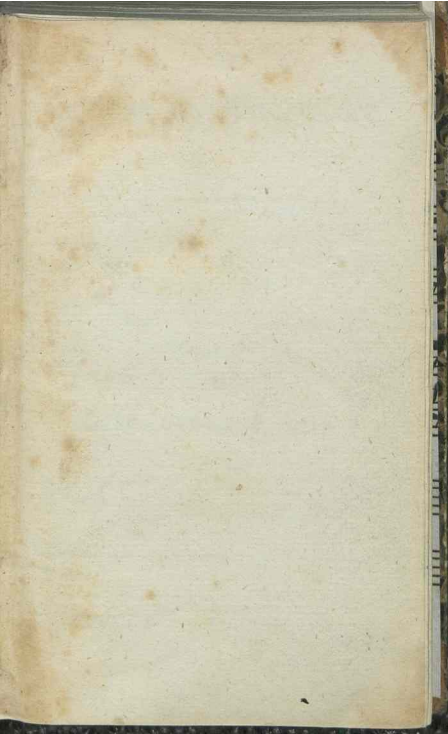
ex. 2

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130021918920

Julespøg og Nytaarsløier.

C o m o d i e

af

Johan Ludvig Heiberg.

Kjøbenhavn, 1817.

Trykt hos Hofbogtrykker Christensen.

Index of the Manuscripts

1800

John Lubbock Esq.

Forerindring.

Den Bebreidelse, som en og anden Læser af dette Skuespil muligviis vil gjøre dets Forfatter, at han har villet støde til Vognen, som allerede hærder, maa jeg forekomme ved at anmærke, at jeg alt havde fre-

vet denne Comodie i sin oprindelige Form
 for et Aar siden, da endnu næsten ingen
 offentlig Stemme havde fordrifet sig til at
 afvoige fra den almindelige Mening om den
 Publikums Yndling, som har givet Anled-
 ning til en stor Deel af den heri anvendte
 Satire.

Desuden vil enhver, som blot med
 meer end almindelig Opmærksomhed læser
 min Comodie, tilstaae, at Hensigten med

dens satiriske Raaben ikke er at ramme hin
 Publikums Yndling selv, men kun hans
 Publikum.

Det vil da saaledes neppe kunne be-
 breides mig medrette, at jeg udgiver den
 nu forandrede og Omstændighederne mere
 tilsempede Comodie et Aar for sildigt; tvært-
 imod ansaae jeg det selv for nødvendigt, at
 den samme festsige Aarstid, som begejstrede
 Digteren til at skrive, maatte vende tilbage,

VI

og fornyet oplive Publikum, for jeg turde
 udsende mit begejstrede Spøg i den kolde,
 alvorlige Verden.

Den 16de December 1816.

Forfatteren.

Fulespøg og Nytaarsløier.

Comødie i to Akter

med

et Intermezzo.

En Fortsættelse af Dehlenschlägers

Sanct-Hans-Aften-Spil.

Enlightenment of the People

Complete in 1 Volume

and

is

available

in the

Library

Hovedpersonerne i Comœdien.

Gabriel Engel.

Digteren.

Harlekin.

Enrico, forhenværende Konge til Sicilien, nu
Borger i Kjøbenhavn.

Blanca, hans Hustru.

En Kammerjunker med en Harpe.

Phantasiën, en lille blaa Fugl.

Elleve Hyrder.

En gammel Mand.

Nanine, en lille Pige.

En Skytseengel.

Sanct Peder.

Patriarken Abraham.

Chor af smaa Engle.

Wilhelm og Constance, to Elskende.

Et Par Elskende.

Et andet Par.

En Ungling.

Publikum, en colossal Vanstæbning.

Klingklang, en Fæe.

Hensigt, Statsminister.

To Maskinmestere.

Pyntekonen.

Det gamle Kar.

Det ny Kar.
 To Politibetjente.

Jeronimus,
 Magdelone,
 Leonore,
 Leonard,
 Leander,
 Henrik,
 Pernille,

holbergſke Maſter.

En Theatercontroleur.

To Brandmajorer.

Bagteren paa Nicolai Laarn.

Carl Frederik Keiſers Gjenſard.

Musen Thalia.

Caſpar,

Melchior,

de heilige tre Konger.

Balthaſar,

Spadſerende paa Amager Torv.

Litſkuere.

Første Akt.

Et lille Værelse.

Det er Indmørke. Ilden brænder i Kaminen.

Vandringsmanden fra Sanct-Hans-Af-
ten-Spil træder ind som Prologus. Han er klædt
i Vinterdragt, og bærer en stor Æske, hvilken han
sætter paa Bordet.

Vandringsmanden.

Velkommen i den røde Aftenstund,

I mine velbekjendte, gamle Venner!

Jeg haaber dog, I kjende mig igjen,

Uagtet nu jeg bærer Pels og Hue,

Fordi det fryser, og ei, som i Sommer

Ved Kirstens Kilde, vandrers ubedækt,
 Med Haaret slagrende for Vestenvinden,
 Og blottet Barm tiltrods for Sol og Dug.
 Det halve Aar er siden d e n Tid svundet:
 Dengang var Dagen længst, nu er den kortest:
 Da varmed Solen jer, men nu Kaminen.
 Ei meer I drage ud til Teltelhyngen,
 Tilføds, tilhest, tilvogns, men slutte jer
 I tætte Kammer ind, ved Dvæns Lue,
 Og tænde Lys i lange sorte Nætter.
 Jeg ynker Eder, arme Vinterfanger,
 Thi haardt det er at mangle Sol og Blomster.
 Men nægter os Naturen sine Gaver,
 Saa maa nu Kunsten bøde paa dens Mangel.
 Kaminen maa erstatte Commervarmen,
 Og Kjerter i krystalne Kroner Lysen,
 Og Phantasien maa ved Eventyr
 Gjengjælde vore Sanser hvad de tabe
 I Blomstens Duft og søde Farvespil.
 Nu tier fuglen, men det er paa Tiden,

• At Digteren begynder, hvor den slap,
 Og quæder Visen ud, som den har afbrudt.
 Hvad var Sanct-Hans-Dag, naar ei Julen fulgte?
 En Frelser har jo Døberen forkyndt os;
 Ser Maanedes han yngre være maa,
 I dag er Tiden til hans Fødsel kommen.
 Han forvandler sig pludseligt til Gabriel Engel.

Gabriel.

O Held Eder, Held!
 Jeg er Erkeengelen Gabriel,
 Den Høiestes Bud.
 Han sendte mig til Zacharias ud,
 Ser Maanedes efter til Josephs Brud.
 Nu tredie Gang
 Den evige Dommer
 Mig sender som Forbud om Sylden, der kommer.
 Alt hæver min Sang
 Ser Fremtidens Skjæl,
 Og anster Eder alle en glædelig Juul.

Han aabner Væsen.

Har I Lykt til at see?
 Kommer hid! Her er Løier at see.
 Er I kjed af Tragedier og Graab?
 Gud fæe Lov! Til Vatter har vi Raad.
 Dog ei Vatter ved smaalige Feit,
 Ei et ynkeligt Tidernes Speil.
 Rei vor Morffab gaaer i det Store,
 Og kongeligt vil vi os more.

Thi vort Spøg er en Piil,
 Som med Lynets Til
 Farer fra Syd til Nord,
 Fra Vest til Øst over viden Jord,
 Op i Himlen til Gud og Englenes Thor,
 Og dristig ned i Graven, hvor Døbningen boer.
 Intet er for lavt, og intet er for høit.
 Hytten og Thronen,
 Nathuen og Kronen,
 Tingen og Personen,

Individet og Nationen,
 Minutet og Tiden,
 Alt faaer I tilsammen, og det hele for en Doit.
 Det Juul og Nytaar er; nu har Lystighed sit Spil;
 Enhver har Lov at gjøre sig saa gal som han vil.
 Her er Julegave;
 Af den samme Væske skal I alting have.

Han holder Væske ud.

Hesten med Piben, den lille Billedbog,
 Vilbe Dyr og Dukkler, Deviser i alle Sprog,
 Alt ligger hulter til bulter i een og samme Krog.
 Har I Lyst til at lee?
 Kommer hid! Her er Loier at see,
 Er I kjed af Tragedier og Graad?
 Gud ske Lov! Til Vatter har vi Raad.

Gjennem frogne Rude
 Pisset ude
 Kan I Julestjernen see.

A 3

Underligt dens sølvblaa Glæde
 Og Kaminens røde Lue
 Med hverandre gaar i Dans.

Matten fluger Dagen,
 Dødens Lagen
 Det indhyller Blomsterverdens Lige.
 Men i dets krystalne Kanter
 Bryde Himlens Straaler sig
 Som i tusind flebne Diamanter.

Hellig frem for alle
 Bor man kalde
 Denne Tid, da, mens vor Jord maa hvile
 I sit længste Mørke, stiv af Kulde,
 Himlens Blomster dobbelt vaarligt smile,
 Og man seer dem saa forventningsfuld.

Ja forvent kun Tiden!
 Du er liden,

Men uhyre stor er Lykkens Vinge.

Haaber, Smaa og Store!

Fulestjernen skal dog Morfab bringe,

Og det er jo Lykke, sig at more.

Han forsvinder.

Digteren kommer frygtssom ind, og bælter arbejdigt
for Tilskuerne.

Digteren.

Mine Herrer! Jeg er i en yderlig Forlegenhed. Jeg havde fattet det maaſkee alt for dristige Forsæt at give Dem en Fortsættelse af eller et Sideskyltke til Sanct-Hans-Aften-Spil. For nu saa nøie som muligt at knytte denne Fortsættelse til sin Begyndelse, dette Sideskyltke til sit Forbillede, vilde jeg, at i t Skuespil, ligesom vor berømte Digtets, skulde aabnes med de to Prologer, Wandringsmanden og Harlekin. Den første gik fortræffeligt, men i dette Dieblif, da den anden skulde træde ind, er han ei at finde mellem det hele Personale. Kan-

ge har jeg søgt efter ham bag Couliſſerne. Jeg har kaldt, jeg har ringet. Forgjæves. I min Fortviſeſe vilde jeg allerede lade Teppet falde, da der pludſeligen falder mig ind, at et Skueſpil, ſom jeg for tre Aar ſiden har ſkrevet, og ſom jeg nu næſtendeels har glemt, endte med, at denne mig ſaa vigtige Perſon gjorde et Saltomortale fra Skuepladsen ud imellem Tilſkuerne. Derved, Høiſtærede, kan jeg alſaa blive hjulpen. Thi hvis han ikke har ſlaaet ſig ihjel, ſaa haaber jeg, at han nu er ſaa god at gjøre det modsatte Spring, nemlig tilbage til Skuepladsen, for der at ſpille ſin Rolle. — Herteſin! Hvor du ſaa og ſkjuler dig imellem dette dannede og ſmagfulde Publikum, kom tilbage, kom tilbage! — Ingen ſvarer. — Mine Herrer! Jeg beder og beſværges enhver iſær at holde Nie med ſine Raboer, og hvor de ſkulde ſee noget, ſom har Lighed med min bortkomne Perſon, da at gjøre Ansſig, og udlevere ham. For Opdagelſen loves en *raisonnable Douceur*.

Adskillige Stemmer mellem Tilskuerne.

Her! Her! Her! Her! Hold paa Lyden!

Digteren.

Hvorledes, mine Herrer? Meer end eet Sted kan han jo dog ikke være, med mindre han skal have propageret sig under sit tre Aars Ophold i Skuespilhuset. Hvad for Comedie-Ægteskaber han i den Tid kan have indgaaet, er mig ellers ligegyldigt. Paa hans Affom gjør jeg aldeles ingen Forbring, men Taderen kræver jeg tilbage af det Publikum, hvortil jeg selv har givet ham. Imidlertid ønskede jeg dog, at Underhandlingen maatte gaae fredelig for sig. Det var aldeles ikke min Mening saaledes at sætte Huset i Oprør. — Om jeg kun vidste, paa hvilken Plads han er! Efter hans store Spring at komme, skal jeg næsten troe, at han har sprunget Orkester og Parquet over, og saaledes maa befinde sig i Midten af Parterret; thi

Knægten har lange Been, og Huset er kun lille. —
 Harlekin! Du seer, hvilken Revolution du forårsager. Afværg denne Storm ved en Selvopoffrelse!
 Kryb over i Parquettet, og derfra i Orkestret. Her
 knæler jeg, for at række dig Haanden, og hjælpe
 dig op paa Theatret.

Harlekin

i Parquettet; Klædt som Elegant, i en modern Brakke, og
 med Stok og Briller.

Han knæler for mig! Nei, nu smelter mit Hjerte.

Digteren.

Funtus! Jeg hører alt hans Stemme.

Harlekin til sine Naboer.

Mine Herrer! Tillader De, jeg gjør mig Plads?
 Han springer over i Orkesteret. Om Forskædelse, Herrer
 Musici! Til Digteren. Nu, her er jeg. Giv mig
 Haanden!

Digteren.

Men hvorledes? I denne Dragt?

Harlekin i det han kryber op.

Bryd dig kun ikke derom. Hjelp mig! uf!
Dette er en vanskelig gymnastisk Øvelse.

Digteren.

For Guds Skyld! Tag Lamperne iagt!

Harlekin paa Theatret.

Det gik godt. Han vender sig betænksom mod Tilskuerne. Hvad har jeg gjort? Fra Tilskuer blevet Skuespiller! Dum Streg i Grunden!

Digteren.

Men er det muligt? Har dit treaarige Ophold i Publikum saaledes formaaet at omstabe dit Ud-vortes?

Harlekin.

Hvorfor ikke? Jean de France var jo kun femten Maanedes i Paris; jeg har derimod i tre Aar reist udenlands i Republiken eller det gemene Beste i Theatret. Jeg fortryder allerede, at jeg saa

hurtig er kommen tilbage. Du veed ikke, hvormeget jeg opofferer for dit Venſkab, idet jeg atter beſtiger diſſe Brøder. Jeg havde forforet dette Skridt, ſiden jeg, flygtende for Herr Lothario, blev optagen i den ſikre Havn af tuſinde vennehulbe Arme; det er i Proſa, da jeg fra Skueſpiller ſelv blev Kunſtdommer. O min Ven! Der gives ingen behageligere Exiſtents under Solen.

Digteren.

Troſt dig med, at du dog er kommen et Trin høiere, idet du betræder Skuepladsen. Thi ſtaaer du end *u n d e r* Galleriet, er du dog kommen *o v e r* Parquet og Parterre. — Imidlertid til Sagen! Skuepladsen ſkal forandres til en Gade eller offentlig Plads i Kjøbenhavn. Jeg kunde hertil betjene mig blot af Maſkinmeſterens Hærekunſt; men for at Tingen ſan ſee mere fortryllet ud, vil jeg, at du ſkal ſtaa med din Brøx i Torden, ligesom du gjorde i Sanct: Hans; Aſten; Spil.

Harlekin.

Du har at befale.

Digteren.

Bie et Dieblif! Lad mig først komme ud!

Han løber ud.

Harlekin alene.

Han er borte. Han giver blot sin Ordre, og een to tre, er han fløiten. Nu tænker han, at jeg paa Diebliffet Instrer. Nei, bie lidt! Som Ekuespiller kan jeg umulig være tjent med at gaae i denne flaue Dragt, der forhen anstod mig som Kunstbommer. Hvad er altsaa at gjøre? At tage den af. Til Tilskuerne. Med Permission, mine Damer og Herrer! Han tager Brakke, Halstørklæde, Kiøle og Vest af, og bliver tilføne i sin Harlekinstreie. Vil De behage at se, ærede Tilskuere, hvorledes jeg under enhver Forandring dog er og bliver den samme. Giffere af diadactisk Poesie vil jeg ved denne Leilighed indstjarpe den herved tilstræffeligen oplyste metaphysiske Sare,

at enhver Tings Udvoortes Kun er en veksende Mobilisation af dens Grundvasen. Han sætter sig paa Gulvet, og trækker sine Støvler af med Hænderne. Han begynder ligeledes paa Beenklæderne, men holder pludselig op. Vrede Damer, med den af Publicum mere fine Portion! Ifald dette skulde forekomme Dem uanstændigt, saa beder jeg Dem glemme, at jeg er et levende Menneske, men heller forestille Dem, at jeg er en af Herr Geisselbrechts Marionetter. A propos! Der falder mig ind, at jeg ikke bedre kan besvære Dem i en slig Illusion, end paa følgende Maade. Han staaer med sin Brax i Gulvet. Alle de Klædningsstykker, han har taget af, forvandle sig til smaa Børn. Orkesteret begynder at spille en Dands. Børnene dandse omkring ham. Tilskuerne klappe. Harlekin afbrøder Orkesteret med en Gebard, som Casotrid. Præ! Til Børnene. Bravo! Hør, I Smø! For at mere jer, kan I gaae hen i den Krog. Der ligger Vegetoi; jeg forærer jer det altsammen, siden det er Juleaften. Orkesteret spiller igjen. Børnene dandse omkring Vegetoi, see paa det, og lægge det i Væsen. Imidlertid efters

ligner Harlekin Marionettens Bevægelser, idet han trækker
 Beenkladerne af efter Takten. Disse forvandle sig strax til
 et Par smaa Børn, som danser hen til de foregaaende, og
 forene sig med dem. Harlekin, i fuldkommen Costume, kun
 uden Hat, og endnu med Briller paa, reiser sig op.
 Som Phoenix hæver jeg mig himmelluttrek af min
 Aske. Lig Sommerfuglen afstroifer jeg Puppens
 Bedækning, og bevæger mig fri og med Lethed i de
 høiere Regioner. Min Forvandling frembyder et
 nyt skjent Billede af Ubødeligheden: Min Land er
 nu løsladt; dens jordiske nedtyngende Klædebon er
 de affjælede Rester, der nu allerede begynde at bli-
 ve levende, som man siger. Han peger paa de dans-
 sende Børn. Disse, efter at have lagt Legetøiet i Sten,
 gaae i Procession bort med samme. Tilskuerne klappe, og
 raabe Bravo. Harlekin bukker. Orchesteret vedbliver at
 spille. Harlekin afbrøder det atter paa samme Maade som
 for. Prr! Til Tilskuerne. Mine Herrer! Vil De
 ikke være af den Godhed at sende mig min Hat,
 som jeg forglemte under Bænken i Parquettet?
 En hvid spids Harlekinsthat bliver tilløstet ham fra Par-
 quettet. Han griber den, og sætter den paa Hovedet.

See saa! Men det er sandt! Lad mig ikke forglemme Hovedsagen. Han tager Brillerne af. Disse Tilskuerbriller ere mig nu overflødige, da jeg ikke mere skal see, men sees. Vilde Tilskuere! Modtager betalte Arvegods til en Grindbring om mig! Han kaster dem ud mellem Tilskuerne. Betragter Skuespillet igjennem mine Briller, saa vil I aldrig gaae feil af den rette Synspunkt. — Nu er jeg da fix og færdig. Hei! lystig! Jeg er igjen den samme. Han begynder at synge og dandse. Ikke sandt, mine Herrer? Det er just ikke Enhver, der saa hurtig kan gjenfinde sit Jeg, naar han nylig har staaet Gare for at miste det. Nu skalde jeg da tænke paa Theatrets Forandring til en Gade. Men hilleman! Hvor skal jeg gjøre af mig selv? I dette Costume tør jeg ikke vise mig, thi det er forbudt at gaae i Maffesradelader paa Gaden, og jeg er vis paa, at Politiet troer mig ikke, om jeg ogsaa sværger og forbander mig paa, at jeg er en virkelig, og ingen forklædt Harlekin. Dog — Funtus! Min sidste Til-

flugt er aaben. Han gaaer hen til Souffleurhullet. *Herr
 Souffleur!* Maa jeg krybe ned til Dem? — Hvor
 er han dog? Naaber ned i Hullet. *Souffleur!* — Har
 jeg seet Mage? Han snorksover. Paa min Værelse!
 En fortræffelig Begyndelse! Mon Stykket skalde
 være saa forbiskret kjedsommeligt, at endog Souf-
 fleuren allerede i første Scene kan have Grund til
 at falde i Søvn? — Dog — jeg vil heller formos-
 de en anden Karsag. Jeg kan nemlig min Rolle
 saa perfekt, at Manden under hele min Monolog
 ikke har havt det mindste at fortjene. Man maa
 give ham noget at bestille, for at holde hans Dine
 aabne. Ja ja! Nu skal jeg i rette Tid vække ham.
 De andre Acteurer vil, som jeg haaber, nok vide
 at holde ham munter, thi vi har slet ingen Prøve
 gjort paa Stykket, saa Gud veed, hvordan det vil
 komme til at gaae. I det han kryber ned, nikker han
 ad Tilskuerne. Farvel, mine Herrer! Giv Agt! Thi
 nu gaaer det for sig. Han staaer med Bixen i Halsbet,
 og lader sig falde ned i Hullet. Skuepladsen forvandles.

Amager Torv.

En Mængde Mennesker spadserer frem og tilbage.

En Dame til en anden.

"Jh hilleman! Skal vi træffes her?"

Den anden.

"See god Dag, god Dag! Det er et deiligt Vær."

En Borger

til en anden, som kommer ud fra en Nyrnberger.

"Hvor kommer du fra, din gamle Bjørn?"

Den anden.

"Hvad gjør man ikke for Kone og Børn!"

Jeg har været her inde og kjøbt lidt Stads,

Og Snurrepiberier og Tjas.

Vore Børn maac have lidt Julespas.

En ung Pige til en anden.

"God Dag, min Bedste! Jeg fryser. Ha!

Hvordan lever Papa og Mama?"

Den anden.

"Der gaae de begge. Jeg maa slynde mig.
Farvel! Jeg skal snart besøge dig."

En Kone til en anden.

"Jh see god Dag, min søde Madamme!"

Den anden.

Min Gud! Er det Dem? Jeg maa mig skamme,
Jeg er ei endnu bleven paaklædt ret.
Og De er nu altid saa grumme net.

Første.

Bevares! De har jo den grønne Frakke.

Anden.

Jeg be'er Dem! Om den er ei værbt at snar.

Hvad er min grønne mod Deres røde!

Jeg vilde kun ud i Boderne gaae,

Og købe Begetoi til de Smaa,

Men mindst jeg tænkte paa, Dem at møde.

Første.

Al! hvor misunder jeg Dem det Held
 At være Moder! Paa Følgevel
 Marker man bedst, hvor tungt, forsaad,
 Det er, naar med Børn man ei lege kan,
 Nu er jeg gift i det syvende Aar,
 Har ingen end, og vel ingen faaer.

Anden.

Ja, sagtens er Børn en Himlens Gave,
 Men en Moder er og forfærdelig Slave.
 Hvad koster det ei dem at holde i Skole?
 At give dem Hat og Buxer og Kjole?
 Men farvel, Madam! Nu maae vi os skille.

Første.

Det er ogsaa for koldt at staae længe stille.

En Mand til en anden.

God Dag! En glædelig Junt, min Ven!

Den anden.

Aligemaade. Du kommer dog hen
Tafteu, min Kones Grød at smage?

Et ungk Menneske.

See den gale Student med en Iulefage!
Han bærer den under sin Arm. Ha ha ha!
Og Dreugene pille Rosinerne fra.

En Borger til en anden.

Du har jo faaet Hoster! Siig, gamle Kar,
Hvorned i al Verden du stoppet dig har.
En Rjephest ud af din Lomme stikker.
Hvad meer? En Trompet, et Dambret og Briller,
Soldater, Regler, en Lave, en Hest.
Lad mig see, hvad har du under din Vest?
Ehi du har faaet dig en frygtelig Mave.

Den anden.

En Farvelade med Doctor: Attest
Til lille Christoffer: med Arrak en Glaske,

Hvoraf min Kone og Punsch vil lave:
Et Par Skoe til Susanne, den lille Tasse.

En Cavaleer til en ung Dame.
Jeg haaber, De ikke min Arm forsmaaer.

Damen.
Nei Tak! Jeg heller allene gaaer.
Bliv ikke vred, men saa er min Bane.

Cavaleren.
Men vogt Dem! Her er en Glidbane.

Damen.
Jeg seer den nok.

Cavaleren.
De kan falde let.

Damen.
O nei! Hun falder.

Cavaleren.

Naa, seer De, jeg havde Ret?

Han hjælper hende op.

Slog De Dem? Hvor har De Skade faaet?

Damen.

O intetsteds! Det gik meget godt.

Cavaleren.

Godt, siger De? — Græde jeg maa, ja hyle,

Betragter jeg Trøsklens Ridicule.

Damen.

Hvor er den?

Cavaleren.

See der!

Damen.

Å! ved mine Fødder

Udgyder den alle de Pebernødder,

Rosiner, Deviser og Sukkerbrod,
 Som jeg har kjøbt til min yngste Broder.
 Nu faaer jeg vist nok Skjænb af min Moder.
 Hvad skal jeg gjøre? I hvilken Nød!

Cavaleren.

At lægge paa sine Knæer sig hen,
 Og samle det altsammen op igjen,
 Var det simpleste, men dog en kritisk Sag,
 Man gjør det ei gjerne ved hoi lys Dag.
 Men see! Her boer jo en Sukkerbager;
 Han har Nodder, Rosiner, Deviser og Rager,
 Befaler De ikke derind at træde?
 Saa kjøber jeg til Dem paa ny.

Damen.

Med Glæde!

Al! alle Folk nu efter mig see,
 Mens Drengene samle det op, og lee.

Cavaleren.

Elfskærbige! Modtag min Arm, fat Mod!

Damen.

Jeg takker mangfoldig. De er saa god.

Hun tager ham under Armen.

Cavaleren.

Ku nyder jeg dog den hulde Lykke,
Som først blev nægtet min varme Bøn.

Damen.

Al! det er jo stedse Sorgernes Van,

At Hjerterne nærmere sammen rykke.

De gaar.

En Stue.

Enrico, Blanca, begge i Costume, som de seer
paa Stuepladsen. En Mængde Børn.

Blanca.

Nu, Børn, giver jer tilfreds med Naalmodighed!
Nu skal I strax lukkes inde i det mørke Kammer,
imens vi gjøre Julestuen istand til jer. Hvad me-
ner du, lille Mand? Skulde vi ikke tænke paa at
aabne Juleen? Klokken er snart sex.

Enrico.

Som du vil, søde Blanca! — Yes! Nogen
banker. — Kom ind!

En Kammerjunker med en Harpe kommer.

Enrico.

Hvad seer jeg! Min Ven!

Blanca.

Min Kammerjunker!

Begge.

Der Digter!

Kammerjunker en.

God Aften, mine Venner! Lad mig omfavne Dem!

Blanca.

Hvilken Lykke!

Enrico.

Hvilket uventet Besøg!

Kammerjunker en.

Ikke sandt? Jeg har passet den rette Tid for
at ønske Dem en glædelig Jul! Postillon en har
ogsaa maattet høre alt hvad Toiet kunde holde.

Enrico.

De logerer dog hos os medens Deres Ophold
i Kjøbenhavn?

Kammerjunker en.

Om det kun ei generer Dem?

B 2

Blanca.

Sangt fra! Vore Benner kan ikke være os til
Uleilighed.

Kammerjunkerene.

Nu, saa tager jeg med Taknemmelighed mod
Deres Tilbud. De kan troe, jeg har hørt Moie
med at faae opspurgt, hvor De boede, uagtet De
allerede ere saa bekendte her i Byen. Hvorledes
I hedder nu Gaden?

Enrico.

Sanct. Pederstræde.

Kammerjunkerene.

De hoer godt. Er det Deres egen Gaard?

Enrico.

Nei, vi boe hos en Møller.

Kammerjunkerene.

Hvor meget gaar i Veie af disse Børeller?

Enrico.

Seg veed ikke. Vi give ingen Leie.

Kammerjunker en.

Boer De ikke tillæie hos ham?

Enrico.

Nei, tillæans.

Kammerjunker en.

Hvad vil det sige?

Enrico.

De seer, at denne Gade gaar lige ned til Volden, hvor vor Berts Mølle staar. Da man nu her tillands har idelig Blæst, og da hans Mølle er af en saadan Bessaffenhed, at den kan gaar for enhver Vind, saa kan han aldrig være fraværende, men maa bestandig opholde sig paa Møllen. Ligesaa godt altsaa, som at lade sin smukke Gaard staa ubeboet, har han tilladt os at logere i den.

Kammerjunker.

Og det tager han ingen Betaling for?

Enrico.

Han forlanger kun, at vi til Gjengjæld skal lade alt vort Korn det hele År igjennem male paa hans Mølle, og selv det gør han gratis. Ja naar vi bringe ham den ene store Sæk efter den anden, saa hopper Hjertet i Livet paa ham, og han raaber: "Her er Vand paa min Mølle. Intet Vand i Verden kan dog i Frugtbarhed maale sig med vort."

Kammerjunker.

Maler han godt?

Blanca.

Vi kan ikke klage.

Enrico.

Oprigtig talt maa jeg tilstaae, at han ubertigden giver vel meget detailleret Meel, hvor man

kunde ønske generelle Gryn. Overalt skal han
labe det blive ved Melet, og aldrig give sig af med
Grynene.

Kammerjunkereren.

Hvilken umaneerlig stor Børneslynge! Er det
Deres Bekjendtes og Naboers?

Enrico.

Aldeles ikke.

Blanca.

Det er vore egne.

Kammerjunkereren.

Hvad? Børn? De?! Og i sig Overflodighed?
Jeg studser. Da jeg havde den Ære at ledsage
Dem paa Deres Reise gjennem Tydskland, formas-
bede jeg intet mindre. Jeg ansaae Deres Forbin-
delse for saa hellig, saa sentimental, saa platonisk.
Og nu? . . . De forstaaer mig.

Men vore Børn ere ogsaa hellige, fentimale
og platoniske Børn. Behag at undersøge dem nøje-
re, og De vil finde, at de ei, saadan som andre
kjøbelige Mennesker, have Been og Muffler.

Kammerjunker en besolende Vordene.

Jeg seer dog, de have Skind.

Blanca.

Ja, men det er Maanestrin.

Enrico.

Jeg skal sige Dem, de ere kun Brugter af vore
hyppige offentlige Omfavnelser.

Blanca.

Men see, Papa! De smaa Stakler længe es-
er, at Tulen skal aabnes.

Enrico.

Nu, Børn, saa gaaer da ind i den anden Stue.
 Vornene gaae. Nu vil jeg lukke Døren ilaas. Gønt
 du Foræringerne, Kone! Jeg skal imidlertid bringe
 Juletræet ind.

Kammerjunkerens.

Tillad, at jeg er Dem behjælpelig.

De gaae.

En aaben sneebedækt Plads udenfor
 et Hus.

Phantasien, i Form af en lille blaa Fugl, sætter
 sig paa Taget, og synger:

Emaabørn, som i den mørke Stue
 Med Længsel indelukte staae,
 Og raabe: Mon ei snart vi maae
 Indtræde, Julens Glæde at fæe?
 Gaaer hen til Vinbuet; hører der,
 Hvad Phantasien lover jer.

Den lille Fugl paa Taget sidder,

Og vil forkorte med sin Sang

Den Tid, man gjør jer alt for lang;

Thi lytter til dens Fugleqvibder!

Den spaaer, at om en ringe Frist

Jer sødes skal den lille Christ.

Kan I vel gjette, hvad man Eder

Med al den Baren op og ned,

Den Hviſken, den Urolighed,

I Stuen tæt herved bereder?

Hvi rasler Nøglesknippet? Hvi

Mon Skabet lukkes op og i?

Se Julens store Lykkestjerne,

Som sidder over Taarnet hist.

Den Forbud er om Jesus Christ,

Den Konger drager fra det Fjerne,

Og Hyrder, som paa Marken gaae;

Den smiler og til jer, I Smaa!

Kan I den fjerne Granstov Pinte,

Som kneiser selv ved Juletid

Med Haabets Grønt paa Sneen hvib

Mod Himlens Lys, der solvblaat glimte?

Uf den jer Engel tog en Avist,

Dg tændte den ved Stjernen hist.

Alt aabner sig det mørke Kammer;

Dg tat behængt af gylden Frugt

Imod jer straaler Granen smukt

Med Stjernens stærkt formeerte Glammer.

Dg see, Barn Jesus medbragt hær mig

Enhver, hvad just hans Dufte var.

Den siver bort.

En stor sneebedækt Hede

Storm og Sneefog.

Gabriel Engel kommer.

Gabriel.

Det er et rabsomt Sneefog denne Nat.
 Hvis nogen Vandrer gaaer paa denne Hede,
 Omkommer han, naar Himlen ei ham hjælper.
 Derfor har Herren mig befalt at ile
 Herved, og lede hver Vildsaren ud
 Af denne vilde Mark, hvor Spor ei findes
 Til nogen Vej og Sti, og bringe ham
 Paa Veien til et godt og sikkert Herberg.
 Thi Gud vil ei, at nogen Kristen Sjæl
 Maa være stædt i Nød ved Juletider;
 Og som han altid hjælper, naar han kan,
 Gjør han paa denne Tid umuligheder.
 Det kjønne Sprog, som staaer i Bibelen,
 At hvert af Eders Hovedhaar er talt,
 Og ingen Spurv til Jorden falder, uden

Med Blikken af jer Fader hist i Himlen,
 Er for et forbiſt Die dobbelt ſynligt
 Paa denne Tid, da hans Genbaarne fødtes,
 For tvende tusind Aar, og fødes atter
 Hver Siul paa ny for dem, ſom troe paa ham.
 Alt hvad der for totusind Aar tildrog ſig
 Ved denne hellige Begivenhed,
 Skeeer da hvert Aar igjen paa ſamme Tid,
 Og mens det ſig unddrager Mængdens Die,
 Sees det af alle, ſom med Andens Blik,
 Med barmhertigt Sind, med kristen Tro betragte
 Naturen i dens Winterdragt, og gaaſte
 Sneekongen ſelv i hans kryſtalne Stot.
 Her ligger, ſeer jeg alt, en gammel Mand,
 Og ſlummer i den dybe Sne.

Han bøier nogle Punggrene ned, og man ſeer en gam-
 mel Mand ligge i Sneen

Ifald han

Gaar her en liden Stund endnu, da var det
 Det ſnart forbi med ham, thi det er farligt

At sove i den strenge Kulde. Dengang han
 Af Frost og Kraftløshed til Jorden segned,
 Og lukte sine Dine, som han troede,
 For ei at aahne dem paa ny, da foldte
 Han sine Hænder dog andægtig sammen, sukke
 Til Frelseren, som fødtes denne Nat,
 Med Bøn, at tage i sin Vold hans Sjæl.
 Nu vil jeg flux ham vække ved en Drøm.
 Han forsvinder.

Elleve Hyrder komme ind i Baggrunden.

Første Hyrde.

Enen syger uden Rist.

Anden.

Ingen Bei man skimter.

Tredie.

Kun en enkelt Stjerne hist

Fjerde.

Gjennem Skyen glimter.

Ten te.

Hjorden bræger høit af Stræt,

Elleve.

Dg paa Sneen tripper.

Syvende.

Hjertets Barme fryser vakt;

Attende.

Sidste Haab det slipper.

Niende.

Hyrderne, o gode Gud,

Tiende.

Du en Hyrde sende,

Elleve.

Lede dem af Market ud

Alle.

Alt en salig Ende!

Gabriel aabenbarer sig for dem.

Gabriel.

I Hyrder, som vandre paa Sneen hvid,
 Og vogte Hjorden ved Midnatstid!
 O dvæler ved Hjorden ei længer!
 Ei sørge I for, hvorhen den gaaer!
 I selv ere Iutter fortabte Faar,
 Og til en Hyrde I trænger.

Et Barn er den Hyrde. Han fødtes inat,
 O iler til Bethlehem, iler saa brat
 Dithen, hvor hans Stjerne jer leder!
 I hen til den fattige Krybbe gaae,
 Hvor Himlens Herre blev lagt paa Straal
 Der knaler ned, og tilbeder!

En Sol er vaagnet blandt Skyggers Hær,
 Paa Aftenhimlen et Morgenstjær,
 Og under Sneen en Palme.
 Af Eliens aldrig berorte Skjød

Er den himmelske Rose til Verden fød,
Som i Evighed ei vil falne.

Han forsvinder. Hyrderne knale.

U synligt Chor af den himmelske Hær,
Skare.

Vi være Gud i det Høieste, og Fred paa Jordens
Hyrderne reise sig igjen, og gaar efter Stjernen. Den
gamle Mand i Sneen vaagner op, og seer sig om.

Den gamle Mand.

Hvad! Jeg har sovet! Sovet her i Sneen!

Dg vaagner dog igjen? Dg ved et Syn

Saa helligt, og ved Lyd af Orgeltoner?

Han reiser sig.

Hvor Stormen tuber! Sneen flyger end.

Den hele Himmel er bedækt af Skyer.

En enkelt Stjerne glimter dog endnu

Igjennem Skyens Rift. Den vil jeg følge;

Maaskee den bringer mig paa rette Wei.

Han gaar.

Gabriel kommer fra den modsatte Side.

Gabriel.

Ja følg den Kun; den er en tro Sebsager,
 Som sikkert bringe vil paa rette Vej.
 De sorte Skyer har jeg strængt forbudt
 At skjule dette ene Lys. Den Gamle,
 Naar han det følger, kommer til et Herberg,
 Hvor der er Ly for Kulb og barste Vinde.
 Han troer nu, han har drømt. Det har han ogs
 Men med den Forskjel, at hans Drom var sand.

Til Tilskuerne.

Seg onsker Eder alle flig en Drom.

Han forsvinder.

En Kirkegaard.

Klokker i Taarnet slaar Tolo.

Bogteren raaber udenfor.

Det var ved Midnatstide,

Bor Frelseren blev født.

Alt Erøst al Verden vide,

Som ellers var forødt.

Den lille Nanine træder skjælvende ind.

Nanine.

Den sorte Midnatstime slaar,

Tolo dumpe Slag fra Kirkeetaarnet klinge,

Dg skjælvende Nanine gaaer,

Hvor Nat og Død udbrede fælleds Binge.

Jeg veed, min Frygt er uden Grund,

Thi over mig den lille Jesus vaager.

Han fødtes denne Midnatstund;

Dg tryk jeg vandrer mellem Mattens Taaget.

Jeg veed jo, ingen Spegetser

Sig vise kan, ei selv i Dødes Hæve.

Thi hvergang Tulenat det er,
 Saa bede de i deres stille Graue.
 Hvor finder jeg den Grav saa kjær,
 Som Støvet af de to Forældres rummer?
 Her er saa mørkt. Al! den er her.
 Her knæler jeg. Gud signe Eders Slummer!
 Her holdes Hal m i n Julafest,
 Med jer, al! ei som for et Aar tilbage,
 Da, ei endnu en Dødningsrest,
 I lode Julens Herlighed mig smage.
 I døde begge dette Aar;
 Nu ingen meer sig om Nanine bryder.
 Jeg hører, mens jeg ene gaaer,
 Kun fremmed Glædesklang, som langt fra lyder.
 De andre Børn sig samle froe
 Til Julens muntre Glæder, Leeg og Eiler.
 I g gaaer til Eders stille Bo,
 Hvor beemodsfuld Grindring mig fornoier.
 Men kan jeg ei de Gæste see,
 Fordi de hvile dybt paa sorten Baare,

Skal jeg bog smelte Gravens Sne
 Med min Taknemmeligheds hede Taare.

Hendes Skytsengel aabenbarer sig.

Skytsenglen.

Nanine, sat Mod!

Her seer du din Engel

Med Liliestengel.

Mig Herren tilkøb

Din Sorg at betvinge.

Jeg hæver min Vinge,

Jeg løfter dig op

Til Himmels Top.

Du ei hos de Døde

Paa Graven den tomme skal hvile;

Men Tølen skal smile

Med tusinde Stjerner dig lifligt imøde.

Han tager hende i sine Arme, og flyver bort.

Udenfor Himmeriges Porte,

Skytsenglen kommer med Nanine, og banker
paa Porten.

Sanct Peder inden for.

Hvo banker?

Skytsenglen,

En Engel.

Sanct Peder.

Ru aabner jeg alt,

Han aabner Porten, og ser Nanine.

Men udenfor maa blive den jordiske Gestalt.

Skytsenglen.

Nei, Petrus! Til Jule i Himlen jeg kommer.

Tilladelse gav mig den evige Dommer

At bringe den lille Forladte med.

Sanct Peder.

Ru vel, saa farer da begge afsted!

Skytsenglen flyver med Nanine ind ad Porten.

Sanct Peder i det han lukker,

Jeg afbrig har lukket i Himlen ind

Saa jordist en Slut med saa blussende Kind.

Alt! Himten bliver den vist for stor,

Saa den onsker sig atter tilbage paa Jord.

gaaer.

H i m m e r l g e.

Patriarken Abraham sidder paa en Throne.

Isaak og Jakob staae ved Foden af samme.

En Mængde smaa Engle ere forsamlede om et

stort pragtigt Juletræ med glimrende Stjerner.

Abraham.

Alt efter gammel Skik jeg nu den Dag har fejret,

Som har Kartusinders den gamle Synd besejret,

Den Dag, da Herren selv sig sødes Iod i Kjød,

For ved sit bitter Kors at ende Verdens Nød.

Den Dag saa hellig er, at ikke blot hifsnede

I Menneſſeræſe Slægt de Fromme den tilbede,
 Men at hvert Aar endog i høien Himmerig
 Jeg har den helligholdt, og vil evindeligt,
 Saalænge Verden ſtaaer, indtil Baſunen falder,
 Til Jorden brænder op, og Himlens Hvalving falder,
 At ſige med eet Ord, fra nu til Dommedag,
 Forſkjonne denne Feſt til Herrens Velbehag.
 Desuden have vi her oppe i vor Himmel
 Af ſmukke, gode Børn en ikke lille Brimmel.
 Jeg mener Englene, de vingefmykkte Smaa,
 Som nogen Morſkab dog imellem have maae,
 Og ſaſt det hele Aar ei andre Loier have,
 End at ved Juletid de ſaae lidt Julegave.
 Forandring morer dog; jeg ſelv mig glæder ved
 Hvad Tiden bringer med i denne Evighed.

Slytſenglen kommer med Nanne.

Slytſenglen.

Jeg ſtiller for dit Blik, o Patriark, den Pige,
 Som Herren har tilladt at ſee Himmerige.

Nanine.

Hvo er den gamle Mand?

Skyltsenglen.

Lit Navnet for dig lod

Af Fader Abraham. Hvil saligt i hans Skjød.

Lægger Nanine i hans Skjød.

Abraham klappende hende.

Nanine, søde Barn!

Nanine forundret.

O Herre! Du mig kjender?

Abraham.

Sa meer end blot dit Navn. Du har i Himlen Benner,
Som huske paa dig, naar du er forglempt paa Jord,
Derfor jeg tog dig op i Herrens Engle: Chor.

Seer du de mange Smaa, som hist forsamlet ere?
Barn Jesus hver af dem mon Legetoi forare,
Gaf hen til deres Træ: der og et Bord mon staae.

Som bakket er til dig med Gulegaver paa,
 Ei glædesløs for dig skal denne Juul forsvinde;
 Du mere nyde skal end den forsvundnes Minde.
 Til efter Nytaar du i Himlen blive tør,
 Forbi Forældres Stov du æreb, som sig bør.

N a n i e.

O hvilket Palmetræ! Det fæster sine Rodder
 I Jorden, som jeg seer dybt under mine Fødder,
 Men Kronen breder sig langs Himmels høie Blaa,
 Og Stjernerne som Lys iblandt dets Grene staae.
 O søde Englebørn! De mig ved Haanden tage,
 Og til mit lille Bord med Venlighed mig drage,
 At hvilke Pjonne Ting! Og alt af pure Guld!
 Er dette mit? Jeg staaer, af dyb Beundring fuld.

A b r a h a m.

Det synes, som de Smaa sig have ret fornøiet.
 At glæde dem har jeg allene havt for Miel.
 Nu vil jeg gaae tillsammans. Jeg er en gammel Mand,
 Og ei min Nattero jeg godt undvære kan.

Han stiger ned af Thronen, og saar tilligemed Isak og
Jakob.

De smaa Engle til Maudne.

O søde Legesøster!

En Engel og er Du.

Svar vore Englesøster:

Hvad Tuleleeg forlyster

Dig meest at lege nu?

I Fruens Rathord længe

Du finde vil Behag.

Gjembelte, Handster frænge,

Og Munken gaar i Enge

Den lange Sommerdag.

Vi skal nok saa det mage,

At vi mon Panter faae.

Men huff, at vil du tage

Dit givne Pant tilbage,

Med Rys det løses maa.

E 2

Skjtsenglen til Nanine.

Følg mig først til Paradisets evigt grønne Skove,
Hvor de Salige bestandigt Herrens Almagt love,
For at see din Fader og din Moder mellem hine.

Nanine.

Viis mig Veien, Engell

De smaa Engle.

Men kom snart igjen, Nanine!

Nanine gaaer med Skjtsenglen.

Gade.

Julemorgen. Klokkerne ringe til Brovradiken. Folk gaar
i Kirke. Gabriel Engel viser sig i Lusten.

Gabriel.

De Fromme, Ise nu paa Andagts Vinge
Til Templet, hvor den Evighoise throner,
Og prise der den himmelske Forsoner,
Hvis Sol om lidt skal Nattens Mulk betvinge.

Dit tidlig Messe Morgenklokker ringe,
 Hjært fraale Kirkens tændte Keriboner,
 Og Orgelets Musik og Sangens Toner
 Saa helligt i de stille Gader klinge.

Mens i Palladser jeg forgiæves leber
 Om Lys, heel mangen Stjerne luer
 I Husene, særdeles i de mindre.

Sa vaager, arme Menneſker, og beber!
 Og Eders Fader, som i Løndom fluer,
 Skal Eders Tørst med Haabets Bøger lindre.
 forsvinder.

Enrico, Blanca og Kammerjunkerens
 med Harpen komme.

Enrico til Kammerjunkerens.

I hvilken Kirke agter De Dem?

Kammerjunkerens.

Jeg veed ikke ret endnu. Det er mig for saa
 vidt det samme, i hvad for en Kirke jeg gaaer, bare

Jeg kommer i Kirke. Men De, mine Venner, gaae
 jo aldeles af Deres Vej, isald De vil til Bredgaden.

Enrico.

Vi vil ikke til Bredgaden.

Kammerjunkereren.

Det katolske Kapel er dog i Bredgaden.

Enrico.

Men vi vil ikke i det katolske Kapel.

Blanca.

Nei langt fra! Vi vil høre Mynster.

Kammerjunkereren.

Hvordan? Til hvilken Religion bekjender De
 Dem?

Enrico og Blanca.

Den evangelisk-lutherske.

Kammerjunkerens.

Besynnderligt! Jeg har altid anseet Dem for Katholiker, om ei af anden Grund, saa dog fordi De ere fødte og opbragne paa Sicilien.

Enrico.

Eiger intet! Paa Sicilien findes ogsaa Protestanter. Og for at rykke reent ud med Sproget, vi ere Protestanter i den udstrakteste Betydning. Vi protestere nemlig ei allene mod den katholske, men tillige imod enhver anden af de gangbare Troesbetjendelser, ja i Grunden endog mod den lutherske, til hvilken jeg nylig af Høflighed henregnede os. Min Kone og jeg have gjort os en egen Religion, eller, for ei at prale, vi have kun uddannet den, hvis Aand hersker i adskillige nye Bøger. Sentimentalitet er vor Guddom; vi drufne i lutter Følelser, og for saa vidt ere vi Muhammedanere, at vi dyrke Maanen frem for alt; ja vi leve næsten af bare Maanestien og Glædestind.

Kammerjunker en.

Nu vel, saa ere I da Muhammedanere.

Enrico.

Fanden heller! Jeg har jo kun denne ene Kone, og har meer end nok af hende.

Kammerjunker en.

Sa, saa ere I alligevel Katholiker.

Enrico.

Nei, thi vi have isoleret vor Kjarlighed fra vor Tro, ja endog ladet hiin gjøre os til Tritaenkere og Atheister. Det stcer ikke med nogen ægte Katholik.

Kammerjunker en.

Nu vel, saa veed jeg dog, I ere i det mindste Lutheranere eller Reformeerte.

Enrico.

Vigesaa lidt; thi vi mangle den praktiske Forstand. Derfor gribe vi i Lusten efter Idealer, og

blive berøbet selv til Skygger, som leve udenfor Livet;
og stille besynderligt af imod dattes brogede Farves
spil.

Kammerjunker.

Men ere I da Tøder eller Hedninger, eller Sol-
tilbedere, eller Ildtilbedere, eller Elephanttilbedere,
eller Afgudsdyrkere, eller

Enrico.

Holdt! Stop! Ingen af Dem. Snarest af alt
ere vi nok Herrnhuter. I det mindste er vor Kjærlig-
hed aldeles søftendeagtig, og langt fra at sprutte, bræn-
de den stille som et Christiansfelterlys. Vi tilbede,
som sagt, Maanen, især naar den speiler sig i Van-
det. Vi have Harper i vort Indre, lig den, som
De, Herr Kammerjunker, har paa Deres Ydre. Vi
have hørt filosofiske Forelæsninger, og vor Kiær-
lighed er moralphilosophisk, for ei at sige aprio-
risk, ja næsten metaphysisk, (ikke fysisk, undtagen
for saa vidt den er phtisk), og i det hele maa

jeg sige Dem, at hvor det ogsaa gaaer med min Kone, saa er jeg for min Part en raisonneerende, raisonnabel og raisonlig Karl, der langt fra ikke er saa dum, som han seer ud til.

Kammerjunker en.

De maa nu sige hvad De behager, men ihvor det saa gaaer med Dem, saa er Deres Kone, Ganden skal tage mig, Katholik; og det vil jeg bevise Dem med et eneste Argument, som er, at hun i sin Nøds og Betrykkelses Tilstand havde isinde at gaae i Kloster. Hvorledes var det muligt, om hun ei var Katholik?

Blanca.

Det skal jeg sige Dem. Jeg tænkte paa Petersens Jomfrukloster eller Bammeltoft og Valle.

Kammerjunker en.

Ah! Det er en anden Sag. Nu tager jeg mine Ord tilbage. Jeg har aldrig før betragtet Tingene fra denne Synspunkt; men nu gaae mine Dine op,

og jeg seer, I ere fuldkommen indenlandfke Fabri-
kater. Gud ske Lov! Som god Patriot bør jeg nu
elske jer dobbelt.

Han omfavner dem begge. De gaae alle tre ind i Kirken.

En oplyst Sal.

Juledags Aften. Stort Selskab. Adskillige unge Herrer og
Damer, blandt hvilke Wilhelm og Constance,
siddet i en Kreds, og lege Pantelege.

Første Herre.

Hvad skal den gjøre, som eier dette Pant?

Første Dame.

Hænge.

Første Herre.

Det er et Fingerring.

Anden Dame.

O Gud! Det er mit. Hun stuer sig op.

Første Herre.

For hvem hænger Tomsruen?

Anden Dame.

Det veed jeg rigtig ikke.

Første Herre.

Men De maa bestemme nogen.

Anden Dame.

Seg veed ikke, hvem det skal være.

Første Herre.

Her er jo nok at vælge iblandt.

Anden Dame.

Nu, saa hænger jeg for den Tomsru, som sad
hos mig.

Første Herre.

Nei, De maa hænge for et Mandfolk.

Anden Dame.

Saa, saa hænger jeg for min Broder.

Første Herre.

Nei, holdt! De maa ikke hænge for Deres
Broder.

Anden Dame.

Seg hænger ikke for andre.

Første Herre.

De kan jo hænge for mig.

Anden Dame.

Nei, saa maa De give mig en anden Dom.

Første Dame.

Det var mig, som domte. Jeg giver Dig en
anden Dom. Du skal lave Puns.

Anden Dame.

Maa min Broder gjøre det for mig?

Abskillige.

Sa lad ham det!

Anden Herre til en Dame.

Man jeg bede om en Glasfe Rom? Han kuffer
hende cengang. Til tredie Dame. Maa jeg bede om ti
Citroner?

Tredie Dame.

Nei bevares! Saa mange kan De aldrig behove.

Anden Herre.

Jeg beder om Forlæbelse. Selskabet er stort,
og behøver en stor Bolle.

Tredie Herre.

Somfruen maa virkelig give ham, hvad han
har nodig.

Tredie Dame.

Nu, saa tag dem da. Anden Herre kuffer hende
al Gange.

Anden Herre til fjerde Dame.

Mindre end otte Pund Sukker kan jeg ikke
have.

Fjerde Dame.

Gud bevares! Den Puns bliver meget for sad.

Anden Herre.

Ikke efter min Smag.

Fjerde Dame med et Visk paa en ung Herre.

Men maaſtee efter viſſe andres? — Dog, lad
ſaa vare. De forlanger otte Pund?

Anden Herre.

Sa mindre kan det ikke vare.

Fjerde Dame.

Ru vel da, det er juſt et halvt Pispund.

Anden Herre.

Nei Tak, vi regne i pundeviis. Alſaa? . . .
Han knytter hende otte Gange.

Anden Herre til femte Dame.

Maa jeg bede om tyve Potter Vand?

Første Herre sagte.

Grovhed uden Tige! Til anden Dame. Hvad
skal den gjøre, som eier dette Pant?

Anden Dame.

Jeg veed ikke hvad jeg skal finde paa.

Første Herre.

Sa hvad befaler De?

Anden Dame til første Dame.

Hvad skal jeg sige?

Første Dame.

Du kan jo bømme, at, hvis det er et Mand-
folk, skal han sige hver af Damerne, og, hvis det
er et Fruentimmer, hver af Herrerne en Compli-
ment og en Uartighed.

Anden Dame til første Herre.

Sa saadan skal det være.

Første Herre til fjerde Dame.

Det er Jomfruens.

Sjette Dame.

O Gud! Maa jeg være fri for det? Det er
saa sølt.

Adskillige.

Det gaaer ikke an.

Første Herre til fjerde Dame.

Siden det er Dem, paatager jeg mig Dommen
med Deres Tilladelse.

Nogle.

Det er rigtig nok ikke tilladt.

Sjette Dame.

Tusind Tak skal De have.

Første Herre

med lange Opbold i Tansen, og betænke sig længe for hver
Gang. Til en Dame. De har smukke Dine — jeg me

ner det ikke. Til en anden. De er . . . , behagelig at tale med — naar De tier. Til en anden. Seg elsker Dem høit — det er ikke sandt. Til en anden. Det er en smuk Brystnaal, De har — men Stenene ere af Glas. Til en anden. Den Kjole klæder Dem overmaade smukt — men den vilde klæde Deres Nabo bedre. Til en anden. De er . . . De har . . . Nei nu kan jeg rigtig ikke finde paa mere. Seg bes der det øvrige Selskab undskyld mig. Til fjerde Dame. Hvad skal den gjøre, som eier dette Pant?

Sjette Dame.

Skifte.

Wilhelm.

Bravo! Det er mit Pant.

Første Herre.

Af hvem vil De skiftes?

Wilhelm.

Af Frosken Constance.

Første Herre.

Behag at forføie Dem herind.

Wilhelm og Constance gaae ind i et Sideværelse.

Sideværelser.

Wilhelm og Constance træde ind.

Wilhelm.

Saa flaaer da og engang min Lykkes Time!
 Med Dig, o min Tilbedede, jeg flygter
 Fra det uendeligen flaae Selvfab,
 Hvor Dumhed hersker kun, og Kjedsomheden
 Indfinder sig hos hver, der ei, som jeg,
 Af Salousien martres fast tilbøde,
 Hvergang han flue maa, hvordan de elſte,
 De himmelske Læber, han forguder,
 Vanhelliges af høist profane Munde.
 Hvert Aye, o Elſte, som Du giver dem,
 Er mig et grusomt Dolkesſti i Hjertet;

Og hvert, som jeg maa tage mod min Billie,
 Erindrer mig kun dobbelt om den Nektar,
 Jeg ofte drukkert har af disse Læber,
 Dem nu jeg neppe tør betragte fjernt,
 For ei at vække Mistanken hos Nogen.
 Men her (o Held mig!) er jeg ene med dig,
 Tilbedede Constance, tør dig favne,
 Useet, umistænkt, kysse dig, og trykke
 Dig til mit Hjerte, og fortælle dig
 Hvad tusind Gange jeg fortalt dig har,
 Hvor høit, hvor inderligt jeg elsker dig!

Constance.

O Wilhelm! hvis du elsker mig, saa slip mig!
 Gjør ikke Skriftemaalet alt for langt!
 Hvad tænker man derinde, naar vi blive
 Saa længe her? Kom, vi maa gaae tilbage!

Wilhelm.

Ha tusind Gange være den fordomt,
 Som først opfandt de dumme Tulelege,

Til hver en stakkels Elfers Selvedqual!
 Det været har en Usling, en Forskudt
 Af Mennesker og Guder, uden Hjerte,
 I Kjærlighed saa høist uvidende,
 At ei engang den Dødsmer føle kunde
 Betydningen, som ligger i et Kys.

Constance.

Min Ven! Din Pathos faaer mig til at lee.
 Tilgiv mig, men jeg kan ei andet. Wilhelm,
 Hvor kan du være saa urimelig,
 Og tage dig en ringe Ting saa nær?
 Hvor kan et Kys dig smerte, som jeg giver
 Fast tankeløs og uden al Betydning,
 Naar, som du veed, jeg tusind har til dig,
 I Løndom, elskovsfulde høert, som dette?

Wilhelm.

O Gode! Du beroliger mit Sind.

Constance.

Nu maa vi gaae.

Wilhelm.

Men Himmel! Kjedsomheden!

Den Kjedsomhed, som venter os derinde!

Constance.

Besynnderligt, at du kan kjede dig!

Jeg har ei kjedet mig et Dieblil.

Wilhelm.

Hvordan? Du denne Leeg kan finde morsom?

Constance.

Det vil jeg ikke sige; men jeg er jo

Med dig i Selskab, Wilhelm; jeg kan see dig,

Og tale med dig lidt engang imellem,

Og tænke paa dig hele Tiden. Skam dig!

Jeg havde ventet mig af dig det samme.

Wilhelm.

O Kvinderne gjør Mændene tilskamme!

Men jeg skal end forbedre mig, Constance,

Sa mere mig jeg skal.

Constance.

Ja gjør det, Wilhelm!

Dg lad os gaae!

Wilhelm.

Belan! Men først til Afsked

Lad mig omfavne dig!

Constance.

Ja, — men til Afsked!

De gaae.

U a b e n M a r k.

Nat. Uvegeane Snee. I Forgrunden et Hund, hvis Vins
dner ere stærkt oplyste, og indenfor høres Dandiemusik.
Udenfor holder en Kane. I Baggrunden en tilfrossen
Co. Ved samme staar en Yngling, og spænder
sig Skoiter under Rodderne. Et Par Elskende
gaae over Sneen hen til Huset.

Han medens der spilles en Vals.

Hører du, Elfte, hvor Tonerne flige?

Kom! Vi maae følge den hvirvlende Strøm.

Dandsen er Svæven i Drømmenes Rige,
 Dandsen med dig er den saligste Drøm.
 Verden i Tumlen omkring os forsvinder,
 Dig kun jeg holder i favnende Arm,
 Seer dig i Diet, som smilende flinker,
 Trykker din Haand, som besvarer mig varm,
 Kysser i Tankerne glødende Kinder,
 Flagrende Loffer og gyngende Barm.

De gaar ind i Huset

Et andet Par kommer ud deraf.

Han.

Gra Dandsen vi ile

I Kjærligheds Fjed.

Her Stjernerne smile

Saa ventlige ned.

Men vogt dig! Du er heeb;

Dine Kinder gløde.

O Gifkede, Søde!

Kom til min Barm!

Saa kysser jeg dig varm.

Stilig ind i min Kane;
 Jeg dækker dig til,
 Ud sneedække Bane
 Da fare vi vil,
 Ved Bjælders raske Spil,
 Medens Stjerner glimte,
 Og Lyset vi skimte.
 Snart gaar det bort,
 Og Natten bliver sort.

Men atter der blinker
 I Skoven en Gnist,
 Som venlig os vinker
 Til Skovhuset hist.
 Og uden Ro og Rist
 Gjennem sorte Bøge
 Vi fare, og søge
 Herbergerets Ly,
 Og til Kaminen tye.

Mens Eneen nu syger
 Til Stormenes Chor,
 Høit Punsen her ryger
 Paa dækkede Bord.
 Vor Flamme bliver stor,
 Saa vi drikke, synge,
 Og kjælent os klynge
 Bryst imod Bryst,
 Med Elskovs fulde Lyst.

De kjøre bort i Kanen.

Ynglingen ved Søen.

Lykkelige!

Hver har sin

Elste Pige.

Hvor er min?

Sø derhenne

Skaller os,

Byder tvende

Hjerter Trods.

Ilen vare
 Nu min Ven,
 Thi de Kjære
 Samler den.
 Gi med Fare
 True den,
 Men bevare
 Efferen!
 Stjerne veget
 Er for Sky;
 Egemaget!
 Lad den flye!
 Thi der flammer
 Vedre Brand
 I et Kammer
 Hift paa Strand.
 Fjernt det skinner,
 Vinker til;
 Der nu spinder

Vigelil

Liin til Skjorte,

SilkeBat,

I den sorte

Vinternat.

Tryk jeg ild

Hen til dig,*

Lampen smiler

Stjernelig;

Lad den gløde,

Dg ei døe,

Hero! Søde

Elfte No!

Elfkøspank er

Nordens Is,

Har sin Beander

Eigerviis.

Han løber paa Skoiterne hen over Soen.

Intermezzo.

Skuepladsen forestiller en deilig grøn Skov midt om
Sommeren.

Digteren kommer.

Digteren.

Lykkelig er dog ingen som en Digter!

Naar Stormen raser allerfærpest ude,

Naar Sneen følger, og naar Isen ruger,

Saa drømmer han ved Phantasie's Hjælp

En deilig Sommersol, grønklædte Skove;

Dg ei allene, men faaer andre til

Med sig at drømme om hans Paradiis.

Saaledes nu mit Scepter frem har tryllet

En Sommer midt i Vintrens golde Drækn;

Dg ei blot jeg, men I, hvis tætte Rhymer

Bestue Scenens magiske Forandring,

Alt glemme Vintren, fjendt nærværende,

Og lade os Grindringen og Haabet
 Fremføre de forgangne Njonne Dage,
 Og dem, som vi forvente næste Sommer,
 I denne ved mig selv frembragte Verden
 Jeg frit kan aande, frit bevæge mig,
 Og til min søde Drøm mig overlade.
 I denne Skygge vil jeg leire mig,
 Og digte tro hvad Muses mig indgiver.

Han sætter sig paa en Græsbank, tager Papiir og
 Viscant frem, og skriver.

Publikum, i Form af en colossal Bankeabning, kommer
 pludseligt ind med et stort Valder, og bliver staaende
 foran Digteren, som reiser sig forskrækket.

Digteren.

Hvo er du, siig, forfærdelige Kjempe,
 Som i min Drøm saa plump forstyrrer mig?
 Hvad søger du? Hvad vil du? Og hvad er du?
 Et Dyr? Et Menneske? Med tusind Arme,
 Med tusind Been, og tusind Hoveder,

Dog i eet Legeme forenede?!
 Imellem Tuul og Nytaar veed jeg vel,
 At Spøgelse man seer; men du, Banfæbning,
 For plump til noget Spøgelse mig synes.

Publikum.

Saa du mig ikke kjender?

Digteren.

Nei.

Publikum.

O Digter!

Du kjender ei dit eget Publikum?

Digteren.

Hvordan? Det danske Publikum?

Publikum.

Du seer det.

See det, og Hælv!

D 4

Digteren.

Jeg seer dig, og jeg kjælder.
 Tilgiv min Ungdoms Uerfarenhed,
 At jeg min store Dommer strax ei kjendte!

Publikum.

Hvad har du skrevet? Vilis mig det!

Digteren rakkende ham Papiret.

Mit Føle!

Der! Tag min Sang! Jeg aldrig havde rovet
 At byde dig det usfuldendte Digt,
 Om ei du selv det havde krævet af mig.

Publikum sonderriver det.

Det duer ei.

Digteren.

Saa hastig Dom du sælber?

Publikum.

Det duer ei.

Digteren.

Tillad dog . . .

Publikum.

Lie, og hør mig!

Seg er med dig aldeles ei tilfreds.

I dette Stykke selv du mig fornærmer.

Hvortil det fæde Spøg med den, jeg nu

Af alle mine Digtere har kjærest?

Ja med det Sorgespil, som jeg af alle

Hans talrige Produkter meest tilbeder?

Har du da ikke seet, hvorlunde disse

Titusind Been, som ellers aldrig stræber

I samme Retning, men kan mod hverandre,

Ru sig foreente, for omkaps at rende

Til Skuespillet? Saae du ikke disse

Titusind Hoveder, som ellers aldrig

Besjales af den samme Aand og Tanke,

At aabne deres sønnebetyngte Dine,

Og stirre, mens de Spande Vand udgjøde,
 Og alle Munde raabte Bravo, Bravo,
 Saa disse Hænder, mens de vælbigt klappede,
 Forglemte selv at ligge døjsigt stille?
 Siig, huffer du ei meer, at overalt,
 Paa Gaderne, i Husene, paa Børsen,
 Paa Ballerne, Concerterne, i Kirken,
 Hver enkelt een af mine tusind Munde
 Tilraabte hvert af mine tusind Mine:
 Siig, Die, har du Blanca seet? Og Diet
 Rob een af Mundene paa Timen svare:
 O hvilket Spørgsmaal! Den har intet seet,
 Som ei har skuet Blanca, Blanca, Blanca! —
 Det veed du alt, du veed det, og du vover
 Ham fræk at røre med en Satyrpæl?
 Er du en Digter, og har ikke Sands
 For Blancas elskovsfulde Sværmerie?

Digteren.

Forlad mig, jeg har Sands derfor, jeg sojer,
 At dette er det bedste, han har frembragt.

Publikum.

Men hvilket Raserie forfører dig
 Da til at handle mod din Følelse?
 Naar du nødvendigt skulde spotte ham,
 Hvi har du da ei valgt et ringere
 Iblandt de mange Børn, hans Muse føder?
 Der var jo nok at vælge mellem. Se,
 Jeg skulde selv dig have overladt,
 Skald du havde spurgt mig først derom,
 Hans Mithribates, Turnus, Barners Banbring,
 Det hele Procne; Walsen, ja, hvad meer er,
 Hans sorte Riddre, som jeg aldrig læste;
 Men Blanca burde ei vanhelliges.

Digteren.

Jeg tilstaaer dig, at hine Bærker, som
 Du mig saa ædelmodigt overlader,
 Mig vilde have givet bedre Stof,
 Min Satyr lettet, og mit hele Digt
 Dig meer behageligt og morsomt gjort.

Men just af denne Grund jeg dem forstjød.
 Jeg sigted med min Pils til fjernest Maal;
 Thi falder det, som du beundrer høiest,
 Saa kan det øvrige umuligt staae,
 Men følger med i Faldet, og da vil du
 Dig sige selv: Var det det grønne Træ,
 Hvorledes vil det gaae da med det tørre?

Publikum.

Troe ei, min Ven, du har mig overtydet!
 Der hører mere til, end din Gabaise.
 Kritiken elsker jeg, ja! elsker den
 Langt meer end Kunsten selv, men viid, jeg habet
 Satiren, thi den intet kan bevise.

Digteren.

Men er mit Digt en mathematisk Bog,
 Som skal bevise noget? Er det ei
 Et Spil af Phantasjens Sommerfugl,
 Der bruge vil med Frihed sine Vinger
 I hver en mulig Retning? Er jeg derfor

Din Digters Fiende? Nei, ved alle Muser!
 Skalb han, hvad jeg haaber vist, er Digter,
 Da vil han selv sig have moret meest,
 Og først af alle have leet, da jeg
 Til Jorden drog hvad han i Ethen byggede.
 Selv Himlens Herre vil ei vredes paa mig,
 Fordi jeg dristig spogte med hans Himmel.

Publikum.

Det er en anden Sag, det laer jeg gaae.
 Gud maa, som Bibelen, sig selv forsvare.
 Orthodoxie er ikke just min Feil;
 Desuden er den Sag mig ligegyldig,
 Og kommer mig ei ved; men Blancas Digter
 Du ei skal roe. H a r jeg eengang grædt,
 Saa vil jeg troe, at jeg har grædt medrette,
 Og ikke lære, at min Graad var spildt.

Digteren.

Men er den Sugtighed da end ei tørret?
 Kan du idag ei derfor gjerne lee,

Dg glemme, at igaar du sældte Laarer?
 Ufskyldigt var mit hidtil førre Spøg,
 Dg ene Spøg; kun denne Samtale,
 Jeg tilstaaer det, maaſkee mig kunde gjøre
 Din Digter vred, isald han hørte den,
 Thi her du tvang mig til alvorlig Dom.

P u b l i k u m.

Men D u var den, som gjorde første Skridt,
 Dg deri ligger just din Uret. Albrig
 Du burde have rørt ved Blancas Digter.
 Der ere andre, som med Ret og Skjel
 Fortjene hvert et Spark, de kunne faae.

D i g t e r e n.

Nei Hælen ei mit Baaben er; men Pile
 Har jeg tilovers. Ravn mig bare, hvilke
 Du mener, og jeg spænder Buen alt.

P u b l i k u m.

Hvad veed jeg det? Jeg deres Navne glemmer,
 Naar deres hase Ravnestrig er endt.

Dg andre, som jeg huffer godt, fordi
 De give mig bestandigt Stof til Latter,
 Jeg ikke nævne v i l. Du selv dem kjender,
 Desuden er Exemplet jo forhadet.

Digteren.

Du glemmer, at det er for dig jeg skriver.
 Det var jo overflødigt at berøre
 Dem, som du alt har glemt, og det var Synb
 At hindre dem, som faae dig til at lee;
 Du græder dog kun alt for meget. Nei,
 Den, som du agter meest, jeg helst bekjæmper,
 Thi der er Modet størst, og Sciren gavnlighst.
 Det fædelige Frø, hvis værre Frugter
 Jeg forudseer, kan ikke fæste Rod,
 Undtagen i det Urtebed, du dækker
 Med Gjødningen af din Berømmelse,
 Dg vander daglig med din Regn af Taarer.
 D e r maa man luge, men de løse Kjærner,
 Som ingen ændser, som for Vinden drive,

De vilse, om endog et værre Ufrud,
 Dog aldrig spire, aldrig fæste Rod,
 Og ere derfor ubetydelige.

P u b l i k u m.

Du laster alt, dig intet er tilpas:
 Er du da selv saa meget faldkommen?
 Vilis mig, hvad Du har gjort, hvad Du har virket;
 Maaſtee det bedre er; det skal mig glæde.
 Jeg fatted Haab om dig i Sommer paa
 Den skønne Aften før Sanct-Hans-Dag, da
 Ved Kirstens Rilde i din Hjælebed
 Du vilste mig de smaa Marionetter.
 Jeg tænkte, den Begyndelse var god;
 Men det var ogsaa kun Begyndelse.
 Siig mig, hvad Fremstribt har du siden gjort?
 Du var jo næsten stum fra da til nu.

D i g t e r e n.

Jeg veed, min Lyses første, svage Tone
 Har vundet alt det Bifald, den fortjente,

Dg meget meer; du mig intøde kom
 Meer ventlig, end jeg blot at haabe voved.
 Hvad Under, om jeg just af denne Grund
 Blev meer opmærksom paa mig selv, og føved,
 Af Frygt for, at min anden Sang ei skulde
 Fortjene Lykken af dit andet Smil?

Publikum.

Imidlertid, den Læusheb duer ei.
 Den viser mig, at det vil aldrig blive
 Til Alvor med hvad du for Spøg begyndte.
 Thi ellers var du sikkert ikke bleven
 Saa længe staaende ved Mester Sakel;
 Men dine luende forgyldte Smaa
 Sig maatte have viklet ud til store,
 Til tragisk ædle Skygger i det Fjerne,
 Som os den tragisk ædle Digter spaaede,
 Men Udsatdet beviste, at ei altid
 Propheten er forenet med Poeten.
 Hos den, som Gud til Digter har bestemt,

Han og har neblagt Sangens Hippokrene,
 Der ei bør søges udenfor Poeten,
 Men springer af hans eget Indre frem
 I store Springvandsstraaler høit i Luften,
 Saa Draaben klingende fortrænger Draaben.
 Men stille Bænder muddres, og en Sangfugl
 Ei flyver over Mare mortuum.

Digteren.

Men saadan er nu eensgang i min Natur.
 Jeg kan ei evigt lade Bænder springe,
 Og uophørligt spidse Gaasefjerren.
 Jeg leve maa, og aabne mine Sandser
 For hvert et Indtryk: Livets Farvespil
 Jeg flue maa, og lytte til dets Toner.
 Misund mig ei den korte Nydelse!
 Snart er dog Ungdommen forbi; og, troe mig,
 Naar Alderdommen kommer, er det godt,
 Isald det soundne Liv er værdt at huskes.
 Thi aldrig digter man saa skønne Sager,

Som naar Erindring, alle Musers Moder,
 Omsvæver nær den gyldne Strengesleeg;
 Og hiin engang min bedste Bog skal blive;
 Men nu er Livet mig meer værdt end Bøger,
 Især langt meer end dem, jeg selv kan skrive.
 Jeg gjerne læse vil! det gaaer dog hurtigt;
 At! men at skrive er en langsom Pine.
 Jeg tusind Tanker have kan, imens
 En eneste jeg paa Papiret bringer.
 Den Ting nu ei forandres kan. Min Muse
 Er eengang ikke nogen Maanedague.

Publikum.

Hvad der du siger, klinger fast som noget.
 Imidlertid er Ord dog ikke nok,
 Men Handling maa der til. Velan, en Prøve
 Vil jeg dig sætte paa nu strax, og den
 Mig vise skal, hvad jeg af dig kan vente.
 Som Herkules du staaer paa Skilleveien,
 Dens ene Side fører til en Grotte,

Hvori en Kilde vælber frem. En Fæe,
 Den yndigste blandt alle Qvinde, ligger
 Den hele Dag paa Bænken der af Mos,
 Og lytter til de klare Perlevoer,
 Som trille rislende. Hun hedder Klingklang.
 Den anden Side fører til en Sandørk,
 Og Veien over den er heel besværlig,
 Men har du den tilbagelagt, du kommer
 Hen til en prægtig Stad, hvori der boer
 En fornem Mand, og Mandens Navn er Hensigt.
 See, begge dig imøde vandre, for
 At hverve dig. Nu gjælder det at vælge.

Klingklang kommer ud af Grotten, Hensigt
 fra den modsatte Side.

Digteren.

Men sig mig, hvilken af de To er Dyden,
 Og hvilken Bøllysten, paa det jeg ikke
 Skal tage feil af dem.

Publikum.

Kan du dig et

Besvare dette Spørgsmaal selv?

Digteren.

Na ja

Men det er ikke sagt, at den, jeg anseer

For Dyden, ogsaa Dyden er for dig.

Og gjerne vilde jeg idag mig vise

Lust fra en fordeelagtig Side, gjerne

Dig gjøre ret tilpas i dette Valg.

Publikum.

Du selv maa see dem, og du selv maa vælge.

Digteren.

Hvad er det, Feen holder i sin Haand?

Publikum.

Det er et lilleomme-Lotterie.

Digteren.

Et Lotterie?

Publikum.

Af Ord, men ei af Tal.

Den hele Sprogets Rigdom findes der
 I Lykkehjulet blandet. Naar du hende
 Om noget spørger, svarer hun dig ei,
 Før hun har dreiet Hjulet rundt, og trukket
 To Ord deraf; med dem hun ender Svarets
 To første Linier, og rimer siden paa dem.
 Men Hensigt taler som en anden Mand,
 I Prosa, tydeligt og hensigtsmæssigt.
 Du seer, det er en Mand med Baand og Stjerne;
 Bøgegn ham med Respekten, ham tilkommer.
 Din Prøve tager nu Begyndelse;
 Jeg trækker mig tilbage for at see,
 Som Tilskuer, hvad Udsald den vil faae.

Publikum træder frem i Forgrunden ved den ene Side.
 Klingklang og Hensigt nærme sig Digteren, hver fra
 sin Side.

Digteren afstøder.

Hu gjælder det. Den store Dag er kommen,
 Da Publikum mig seer paa Skilleveien.

For tusind Blikke staaer jeg udsat her,
 Hvorledes mon jeg vel mig tager ud
 I Verdens Mine? Det er Hovedsagen.
 Med Frihed kan jeg dog umulig handle.
 Jeg staaer jo ei, som Herkules, allene
 Med mine Fristere og Himlens Hvalving.
 Al havde jeg et Speil at see mig i!
 Jeg veed ei ret, hvordan mit Halsbind sidder,
 Jeg troer, en Knap der mangler i min Kjole.
 Her gjælder Bærdighed. Man i det mindste
 Med Anstand bør i Gæbestokken staae.

Til Klingklang i en ligegyldig Tone.

Slig, Pjonne See . . .

afbrydende sig med Pathos.

Ved Himlen! Ja medrette

Jeg Fjøn har kaldet dig, thi aldrig før
 Saa yndig Skjønhed mine Blikke rørte,
 Bevægelig, som Volgen i din Rilde,
 Og hver Bevægelse, som den, melodisk.

Siig mig, hvad vil du have? Kræv! Forlang!

Mit Hjerte har du alt . . .

pludseligt afbrydende sig igjen.

Dog nei — jeg havde
 Mig nær forsnabliseret — Hvad jeg vilde
 Dig siig, Hjonne Fæe? Mit Hjerte er
 Endnu bestandig freit, dog alt jeg føler,
 At detes Ekobring let for dig vil være.
 Siig mig, hvad Grunden er til dit Besøg.

Klingklang

dreier Hjulet rundt, trækker to Sedler ud, aabner dem,
 og læser:

"Evale. Paa."

Hun ruller dem atter sammen, kaster dem i Hjulet, og siger:

Følg mig til min Grottes f v a l e

Bænk, som nys jeg slumred p a a.

Bover tæt forbi den gaae;

Du skal høre Kildens Tale,

Dg dens Tryllesprog forstaae.

Digteren.

O, himmelfæ er din Sang, du Tryllepige!

til Hensigt.

Men hvad befaler Deres Excellence?

Hensigt.

Jeg vil føre Dem en rigtig nok trang og for-
nesuld Bane igjennem denne Sandørken; men naar
De kommer til Maalet, nemlig den store Residents-
stad, skal De blive belønnet med at faae et godt
Embed.

Klingklang

Dreier, som før, Hjulet rundt, trækker to Sedler ud, aab-
ner dem, og læser:

”Forsføre. Skal.”

Han ruller dem, som forhen, atter sammen, læser dem i
Hjulet, og siger:

Lad ei Verden dig forføre.

Himlen da du tabe skal.

Røgt Naturens bedre Rald;

©

Bliv hos mig, og glæd dit Hre

Ved min Kildes Tonesalb.

Hensigt.

Isald De er en Mand, saa bryder De Dem
kun lidt om denne Sirene og hendes daarlige bouts-
rimés. Hvad De hos hende kan opnaae, er kun
siebliffelig Nydelse. Jeg derimod agter at føre
Dem til et Maal, hvorpaa Deres Fremtids Lykke
skal beroe.

Klingklang som før.

"Lyng. Morgen."

Dødelige! Du vil bygge

Planer for den Dag i M o r g e n!

Hvilken Visdom er dig Borgen,

At du da er meer end Skygge?

Nyd dit Nu, glem Fremtidsorgen.

Hensigt.

Det er den groveste Epicuræisme, hvortil min
Contrapart har isinde at forlede Dem. Afholdenhed

er det gavnligste for et ungt Menneske. Den styrker Nerverne ligesaa meget, som overdreven Ryddelse udtommer dem.

Klingklang som for.

"Gave. Grene."

See! af modne Frugters Gave
 Bugner hver af Skovens Grene.
 Væler giver jeg dig ene
 Af min Hesperidhave,
 Vand kun af min Hippokrene.

Hensigt.

De berømteste Læger ere enige om, at den blot vegetabiliske Føde er skadelig for Helbreden, som ogsaa at Vanddriften giver en slap Mave. Folger De mig, maa De rigtig nok undervejs tage tilstakke med hvad Drænen formaaer, hvilket neppe bliver andet end Desert, men naar vi ere komne til

Staden, skal De daglig faae sex Netter haandsaft
Med.

Klingklang som før.

"Mig. Løver."

Grunne! Med at vælge mig.

Du endnu saa lange tøv'er?

Nu, saa viid, jeg elsker dig.

Flere Ord end disse, sig,

Du vel sagtens ei behøver.

Hensigt.

Jeg beder Dem tage i Betænkning, at De med
dette Fruentimmer ingen anden Medgift faaer end
hendes Kildevand og Tøbletrær. Jeg vil der-
imod paa den anden Side foreslaae Dem et Parti
med en rig Enke af mit Bekjendtskab, som vist ikke
vil nægte Dem sin Haand.

Klingklang som før.

"Seer. Lige."

Hvad du saaer med mig, du seer:

Kjærlighed foruden E i g e.

Jeg er selv mit hele Rige!

Derfor, hvis du ønsker meer,

Har jeg intet meer at sige.

Henfigt.

Jeg har heller ikke meer at sige, end hvad jeg
allere h a r sagt. Vil De følge med mig, saa
kan De, og vil De ikke, saa kan De lade være.

Digteren.

Jeg beder om Forladelse. Undskylder

Min Langsomhed! Nu skal jeg strax mig fatte.

Ladader mig et Dieblis Betænkning!

Han træder frem i Forgrunden, og taler med sig selv.

Det er en overmaade kristiff Sag.

Hvad skal jeg gjøre? Hvilket Forsæt tage?

Hvem der dog bare vidste, hvilket Bælg

At Publikum fortænger! — Dog — der salder

(indtaler sig selv i en anden Bælg)

Med Digterfrændsen, Egeløv med Laurbær.
 Med Glæde vil jeg nu dig offre alt,
 Hvad Blancas Digter Frevet har og skriver,
 Og skrive vil; han kommer dig ei nær.
 Du havde Herkules dog gjort som du,
 Og smukt forenet Vellysten med Dyden!
 Ja du er meget mere stor end han,
 Og mere stærk. Jeg hilser dig som Melet,
 Der snart skal jevne Fædrelandets Suppe.
 Han klapper med alle Hænderne, og raaber Bravo med alle
 Mændene.

Digteren.

Jeg staaer bestjæmmet af din megen Røed.
 Du var forsikket, at jeg aldrig skal,
 Saalænge som jeg aander her og lever,
 Forglemme, at din Yndest alt jeg skylder,
 Og min Fortjeneste aldeles intet!

Han bukker flere Gange.

De fortæller mig det Publika m.

Lev vel, og lad mig høre fra dig snart!

gaaer.

Klingklang som for.

"Umager. Heel."

Du forgiæves dig u m a g e r.

Følger du mig ikke h e e l,

Vist jeg ei tiltalke tager

Med dit Hjertes halve Deel.

Meer et Intet mig behager.

Vendende sig til Hensigt, og udtrækkende to Sedler, som for.

"Annamme. Gaaer."

Derfor kan du ham a n n a m m e,

Heel og holden, som han g a a e r.

Men jeg siger dig, og spaaer.

At den Tid skal komme, naar

Ved sit Valg han sig vil flamme.

Dun gaaer tilbage i Grotten.

E 5

Hen sigt.

Hei, see mig til den uforklammede Tasse!
 Han render hen til Grotten, og raaber derind: Hvad?
 Tor hun understaae sig at sige Du til en Mand
 af min Extraction? Veed hun vel, at jeg kan lade
 hende bringe paa Politikammeret hvad Dieblig jeg
 vil? Thi hendes private Lotterie er forbudet i
 Kongens Forordning tilligemed alle andre Hazard-
 spil. — Til Dioterer. Forresten maa De ikke troe,
 at jeg flatter om det, som hun flaaer Brag paa.
 De kunde have valgt mig strax. Nu vil jeg ikke
 være Deres Rødbanker.

Han gaar samme Vej, som han kom.

Digteren alene.

O Himmel! hvilket Udfald fik dog dette!
 Jeg gav mit Væb, men fik ingen Være.
 O! havde jeg kun fulgt mit Hjertes Drift,
 Og ikke spurgt mig: Hvad mon Folk vil sige?
 Dog end jeg ild vil i Grotten ind,

Og kaste mig for Heens Fodder ned,

Og bede om Tilgivelse. — Hvad seer jeg!

Den Lulket er! — O Klingklang! Lul mig op!

Din Elsker kommer angerfuld, og beder,

At ei du vil forskyde ham. — Al! intet

Hun svarer; hun er vred. — Hvad har jeg gjort! —

O Publikum! For at behage dig,

Jeg offret har mit Hjertes Drift. Hvad vil du,

Hvad skal du til Erstatning give mig?

Han holder sig begge Hænderne for Hovedet, ligesom i

Bortvielse, og bliver saaledes staaende.

Harlekin kryber ganske sagte op af Conffeurhullet.

Harlekin affæder til Tilskuerne.

Nei, det gaaer for vidt. Min gode Herr Dig-

ter tiltaler ikke Publikum saaledes som det sømmer

sig for en ung Mand. Det gjør mig ondt for ham,

thi han har selv været deraf. Overalt finder jeg det

upassende, at han tør fremskille Publikum personifi-

ceret paa Stuepladsen, og derved ligesom gjøre

Dem, mine ærede Herrer, til Comediantere. Thi
 saa gjerne som De seer Skuespillet, saa nødig vil
 De dog nok selv spille en Rolle deri. Ikke sandt?

Udskillige Tilskuere.

Ja, det forstaaer sig.

Harlekin tog imidlertid
 med et angsteligt Blik paa Digteren, affedes til Tilskuerne.

Yes! blev ikke vred, men jeg maa bede Dem
 ikke tale for høit; thi hvis Digteren mærkede, at
 jeg stod i Forstaelse med Dem, saa var jeg om en
 Hals. Jeg skal sige Dem, han er Manden for det
 Hele, og jeg, som een af hans Personer, har ligesaa
 lidt Lov til paa egen Haand at underhandle med
 en fremmed Magt, som Soldaten uden Generalens
 Tilladelse. — Men hemmelig skal jeg forhjælpe Dem
 til den eclatanteste Havn af Verden; thi, i Sand-
 hed, fornærmeligt er det, at de ere blevene indførte
 paa Skuepladsen. Han staaer Digteren paa Skulderen,
 og derved ligesom pallek ham. Gode Ven! Det var nok

ikke afveien, om du lod mig faae lidt mere Manus-
kript; thi det jeg har, er sluppet, og jeg kan sel-
gelig ikke soufflere langer.

Digteren.

Hvad for noget? Maa Du soufflere?

Harlekin.

Jeg var nødt dertil; thi det var mig umuligt
at faae Liv i Soufflanten, da jeg nylig vilde vakte
ham. Under fire Mine kan jeg betroe dig Hemme-
ligheden. Han har drukket sig fuld iasten.

Digteren.

Maa, saa skal jeg da . . .

Harlekin.

Stille, stille! Du maa love mig, ingen Scene
at gjøre i den Anledning. Herre Gud! Hvad skal
man sige? Det er saa kolbt, og hvem veed? Maa,
Hæ har den stakkels Gyr drukket din Skaal, med

det fromme Huse, at dit Stykke ei maatte blive
udpebet.

Digteren.

Jeg takker dig for dit Venstreb, men det gjør
mig dog ret ondt, at maatte bruge din interessante
Person paa en saa underordnet Plads. Jeg kunde
have draget langt større Nytte af den, som Skues-
spiller.

Harlekin.

Vær ikke bange! Jeg skal nok see mit Snit,
og forlyste Publikum, naar Leiligheden gives.

Digteren.

O gjør det, min Ven, og gjør det strax. Thi
mit Hoved er dog saa forstumlet, at jeg ikke kan
fatte mig i det forste Dieblif. Han kaster sig paa
Græsbanken.

Harlekin.

Gjerne, men du maa give mig frit Spillerum.

Digteren.

Na ja vist! Du kan for mig gøre hvad du vil.

Harlekin affides.

Ky! Han er branten. Nu, ved min Harlekings-
ære! Ei omsonst skal han have ladet mig gaac for
flap Tsile. Heida! Herr Maskinmester!

Maskinmesteren kommer.

Maskinmesteren.

Nu, hvad godt?

Harlekin.

Det er mig, Herr Maskinmester, som De for
Eftertiden har at lystre. Digteren har affat sig
selv; han har givet mig carte blanche, som bes
rettiger mig til enhver Frihed. Jeg er nu Herren,
og han Djeneren.

Maskinmesteren i det han bukker ærbødigt for

Harlekin.

Jeg beder Deres Majestæt være forfikkret om
min fuldkomne Underdanighed, Lydighed, Trostøb

og Hengivenhed under min ny Monarks almagtige
Scepter.

Harlekin klappende ham paa Skulderen.

Seg er overbevist om Deres gode Intentioner. —
Altsaa, min Ven, til Sagen! Publikum trænger
høilig til en lille Recreation. Hvormed, Herr Ma-
skinmester, kunde De i en Hast opvarte de ærede
Ditfluere?

Maskinmesteren.

Jeg veed sandelig ikke, hvad det skalde være.
Maaføe Ildregnen?

Harlekin.

Ildregnen er god nok; men De huffer, at vi
har en Ildbrand i anden Akt, og det er nødven-
digt at spare. — Her, veed De hvad? Lad os faae
Klosterkirken i Korsridderne, med den aabne Grav i
Muren.

Maskeimesteren.

Strax. Han løber hurtig ud, kommer derpaa tilbage,
og ringer paa sin Klokke.

Skuepladsen forvandles til Klosterkirken i Korbriiderne.

Harlekin.

Bravo! — Heida! Pyntekone!

Pyntekonen kommer.

Pyntekonen.

Hvad godt?

Harlekin.

Madam! Det er mig, som De for Eftertiden
skal lyfse. Gsvindt! En eller anden Maske, som
behager Publikum!

Pyntekonen.

Hvilken befaler De?

Harlekin.

Sa, hvilken gjør meest Lykke?

Pyntekonen.

Seg veed ikke. For Exempel, Pagen i Blanca?

Harlekin.

Herligt! Lad ham strax komme, for at blive indmuret i den aabne Grav!

Pyntekonen.

Paa Timen! Hun gaar.

Harlekin.

Masfinmester!

Masfinmesteren.

Herre!

Harlekin.

Et stort Fiskergarn! Hurtig!

Masfinmesteren.

I Dieblillet. Han løber ud, og kommer tilbage med et stort Fiskergarn.

Harlekin beseer det.

Det er godt. — Masfinmester!

Maskinmesteren.

Herre!

Harlekin.

Den brune Lok af Signes blonde Haar!

Maskinmesteren.

Hvilken mener De?

Harlekin.

Ah! den, hvormed Hagbart har sine Hænder
ombunden,

Maskinmesteren.

Ah! Nu forstaaer jeg. Estrar, Herre!
Han løber hurtig ud, og kommer tilbage med Haarlokken.
Gud veed, det er en urolig Tjeneste under det ny
Regimente. Jeg svæber allerede som et Bæst.

Harlekin tagende Lokken.

Den er god. Det er ypperlige Hestehaar.
Han sætter den i Garuet. Denne Lok er en god Lokkes
mad. Nu skal jeg nok fange Biff.

Pyntekonen kommer med Pagen.

Pyntekonen.

Herre! See, her er Pagen fix og færdig.

Harlekin.

Kom, du lille Forelskede! Nu skal du strax blive indmuret. Men først bruger jeg dig til Løkkemad. Han putter ham ind i Garnet.

Pagen grædende.

O Herre Gud! Hvorfor skal jeg derind? Hvad har jeg gjort? Jeg skal aldrig mere være uartig.

Harlekin ruffende ham derind.

Her hjælper hverken Snak eller Taarer. Du er mig ganske nødvendig. Med Løkken fanger jeg kun smaa Nakreler og Hundestæller, men med dig derimod de allerstørste Torst og Tlyndere. Han vil fæste Garnet ud mellem Tilstuerne. Ud i Soen med dig!

Adskillige Tilstuere.

Behoves ikke! Behoves ikke! Vi kommer alt.

Harlekin.

Tænkte jeg det ikke nok? Gistene komme af dem selv, bare de seer Loffemaden nok saa fjernt. — Behag at stige op. — Maffinmester! Hartig! Her maa lægges en Bro til de ærede Tilskueres Bequemmelighed.

Maffinmesteren henter nogle Brøder, som blive lagte fra Skuepladsen ud imellem Tilskuerne. En Mængde Tilskuere bestige dem, og begive sig op paa Theatret.

Nogle Tilskuere.

Na hvor det er smukt!

Andre.

See Loffen!

Andre.

See Pagen!

Andre.

See Gullet i Muren!

Harlekin.

Sa vist er det smukt altsammen. Men jeg ber
der Dem, glem ei den egentlige Hensigt, hvori De
ere komne. Der sidder Digteren. De veed, hvorles
des han har fornærmet Dem. Skaan ham nu ikke.

Abskiltige Tilskuere.

Sa det er sandt. Herr Digter! Cover De?

Digteren.

Hvad? Hvad seer jeg?

Første Tilskuer.

Hvad De seer? De seer et fornærmet Publis-
tum, opbragt paa Dem for den Impertinence, hvore-
med De har vovet at fremdrage det paa Skueplads-
sen, gjøre det til en Comediant og lade det spille
hvad Rolle, De finder for godt.

Digteren.

Mine Herrer! Publikum maa forsvare sig selv.
Jeg vil strax kalde det frem. Publikum! Kom hid!

Publikum kommer.

Publikum.

Hvad befaler?

Digteren.

Min Ven! Her forestaaer dig en farlig Strid.
Du maa nemlig fægte med dig selv.

Anden Tilskuer.

Aldeles ikke. Det er ei med Aeturen vi have
at bestille, men med Dem, thi De er jo Forsatte-
ren til Stykket.

Digteren.

Ah, mine Herrer! Det var godt, De bragte
mig det i Grindring, thi nu skal jeg bevise Dem
min uskyldighed saa klart som at to og to er fem.

Abskillige.

Sa lad os see det; for troe vi det ikke.

Digteren

tager en Rulle Papiir op af Kommen.

Seer De, mine Herrer! Her er Manuskriptet, og her er Scenen mellem Publikum og mig. Vil De behage at see: Ikke et Ord af alt hvad Acteuren sagde, staaer i hans Rolle. Jeg selv blev nødt til at extemporere og improvisere, bare for at bringe en Slags Mening i det Hese.

Nogle.

Det er uhort.

Andre.

Uforstammet.

Digteren,

Ja men nu kommer det værste. Seer De alle disse Papiirstumper, som ligge her paa Gulvet? Kan De erindre, at han reev et Blad itu for mig? Og veed De hvad det var? Det var saaman hverken meer eller mindre end Manuskriptet til anden Akt, som vi nu om et Dieblit skal opsøre. Jeg

har ikke havt Tid til at skrive den for mellem
Akterne.

Tredie Tilskuer.

Men De maa dog tilstaae, det er ogsaa af
tage Tingen vel silbig.

Digteren.

Unægtelig.

Fjerde Tilskuer.

Og saa ovenikjøbet sætte Dem til at fuldende
Deres Stykke midt paa Theatret lige for Publikums
Dine, saa man maa troe, at Deres Arbejde er en
Scene i Stykket selv.

Femte.

Men imidlertid er dog Acteuren straffsilbig.

Sjette.

Lad os prygle den Slynge!

Alle.

Ja lad os det.

Digteren.

Det er ikke nødvendigt. Som Forfatter til Stykket har jeg naturligvis mine Personer saaledes i min Magt, at jeg kan tvinge dem til hvad det skal være, og mislykkes det for, skal det dog nu gaae an, siden jeg har Deres Hjælp, mine Herrer. De skal strax see. Til Publikum. Læg dig ned paa Gulvet. Publikum lægger sig. Lad dig mishandle uden at knye. — Mine Herrer! De behage at straffe ham, som De finder for godt.

Tilskuerne gaae hen og træde paa ham, staae ham, knibe ham, o. s. v.

Digteren.

Er det nu nok, mine Herrer?

Alle.

Ja, nu har vi faaet Satisfaction.

Digteren til Publikum.

Reis dig, og gaae. Publikum gaaer.

Tiende Tilskuer.

Forunderligt!

Ottende.

En Digter er saaledes næsten almægtig.

Digteren.

Ja paa sin Fag. Jeg kan forsikre Dem, at den militaire Subordination er ingen Ting imod den æsthetiske mellem Digteren og hans Personale.

Tiende Tilskuer.

Men hvis saa er, har De jo netop selv Skyld i Fornærmelsen mod Publikum.

Digteren.

Har jeg? Ja det er muligt. Jeg begynder snart at blive confus.

Tiende Tilskuer.

De har i ethvert Tilfælde Skylden, thi Forseelsen ligger mindre i de Ord, De lod Publikum

flge, end i den blotte Idee at bringe det paa Theatret, og saaledes gjøre os til Comodianter, hvilket er en uforsammenhed uden Bøge; thi vi kan nok være bekjendt at være Tilskuere, især da vi have betalt vore Pladser, men at blive selv Acteurer, derfra bevare os Himlen.

Elleve te.

Thi vi vilde heller være Tilskuere af den elendigste Piece, end spille en Rolle med i det fortræffeligste Mesterværk.

Digteren.

Men, mine Herrer? I skal saa se, hvad gjør De da i dette Wieblil? Mig synes, De spiller Comodie alt hvad De kan.

Tolvte Tilskuer.

Fordomt! Det gjør vi jo ogsaa.

Trettende.

Det er den Himmelsgavtyv, den Harlekin, som forte os til at gaae herop.

Tjortende.

Men Naa, han skal faae.

Adskillige.

Lad os prygle ham!

Harlekin.

For Guds Skyld, mine Herrer! Gjør ikke Dem selv Pinen længere. Betank, at isald De pryglar mig her paa Skuepladsen, saa spiller De jo den meest dramatiske Scene, fuld af Handling. Hvad De hidintil har gjort, kan De endnu forsvare for Deres egen Vre, thi Deres Spil bestod kun i Ord, og den hele Scene, som De opførte, havde kun en tyrist: episk Form, men skrider De til den frygtelige Uderlighed, saa gives der ingen Redning mere for Dem.

Femtende Tilskuer.

Han har Igu Ret.

Sextende.

Sad os liste os ganske sagte ned paa vore
Pladser.

De begynde at gaar over Bræderne tilbage til des
res Pladser.

Digteren til Harlekin.

Harlekin! Hvad har du dog gjort! Hvilket
Puds har du her spillet mig! Jeg giver dig et
Diebliks Souverainetet, og du begynder allerede
næsten at føre dig op imod mig, som Semiramis
imod sin Gemal. Nu vel da! Har jeg nylig hand-
let ubesindig ved at give dig for stor Magt, saa
affatter jeg dig nu formelig og høitidelig i Publi-
kums og Theaterpersonalets Paahør. Vedbliv at
spille din Rolle for Eftertiden, men husk paa, at
du er en underordnet Person, og ihvor løbse du
ogsaa bliver, saa vogt dig dog for at løbe af med
Digteren selv, som din enevaldige Herre.

Harlekin.

Velan, saa tab mig da antage mig igjen min
 Besømmelse for iakten, og vedblive at være Souf-
 fleur. Paa store Genier skanner man gemeenslig
 ikke for efter deres Død. Men den Tid vil komme,
 da man skal høre og læse: Harlekin, den store Har-
 lekin, gjorde sig udbøelig ved at lægge en Bro mel-
 lem Scenen og Parterret, hvorved han ei allene,
 lig det Absolute, forenede det Objective med det
 Subjective, men tillige paa en Maade indførte det
 græske Chor paa ny i Skuespillet, og søgte saaledes
 at smelte det Antike sammen med det Romantiske.

Digteren.

Maschinenmester, Maschinenmester! Tag hurtig disse
 farlige Bræder bort! Brand hele Broen af, om
 muligt! Tiden til flig Dvergang er endnu langt
 borte.

Syttende Tilskuere endnu paa Bræderne.

Wie lidt! Lad mig først komme ned! Afledes,
i det han tager sin Plads. Det er en forbandet dum
Streg, jeg har gjort. Jeg har jo nu virkelig spillet
et offentlig Comédie. Og jeg, som er kongelig
Embedsmand, og har mine faste Indtægter! Fra
nu af er jeg ikke et Haar bedre end Doctor Ryge!

Maschinmesteren tager Bræderne bort. Zeppet falder.

Anden Aft.

Bed Bredden af det atlantiske Hav.

Det gamle Kar kommer med en Vandringstav i
Haanden, og en Kuro paa Næffen, og stiler sig paa
den yderste Strandbred.

Gamle Kar.

Jeg staaer ved Maalet for min lange Reise,
Ved Oceanets store Bølgegrav,
Den Grav, hvori min trætte Krop skal hvile.
Her vil jeg staae, og skue ned i Bølgen,
Dg vente, til det unge Kar er kommet,
Dg mig afløser paa min Post, idet
Dets unge, mustelstærke Arm mig styrter

I salten Afgrund, og mig dybt begraver.
 Hvor jeg er træt! Her vil jeg sætte mig
 Paa Klippens Rand, imens jeg Vandringstaven
 Nedlægger; thi jeg bruger den ei længer.
 Besynderligt! Endskjøndt jeg intet bedre
 Mig gamle Mand kan ønske, end en Grav,
 Saa gyser jeg dog ved at tænke paa,
 At nu min stærke Reise forestaaer.
 Det er dog saa en egen Sag med Døden:
 Man taler meget om et andet Liv;
 Jeg veed ei, hvad jeg tænke skal derom.
 Mig synes, Resultatet af min Bane
 Den Lærdom er: Alt spirer for at visne.
 I Sommer fyldte sig min Sjæl med Haab,
 Men nu i denne kolde Vintertid
 Jeg frygter ret for min Opstandelse.
 Jeg ligner ikke mine fordums Ahner,
 Som bleve salige ved deres Tro.
 Jeg er besværrer vorret ud af Troen.
 Hvad m i n Pytsalighed besæfte skal,

Det maa jeg vide, fatte og forstaae.
 Hvad Under, om jeg tvivler? Kan saa mange
 Af Menneſker betvivle Evigheden,
 Saa maa vel ſagtens Haret frygte for,
 At ingen ildſaft Kjerne det beſidder,
 Men taber Individualiteten.
 Men tys! Hvad rasler hiſt? Det er min Bøddel.

Det ny Kar kommer.

Samle Kar.

Jeg hilſer dig, du unge, raſke Dreng,
 Som kommer ſpringende ſaa let og modig!
 Men hvis det muligt er, ſaa ſtaan mig Samle
 For Døden, ſom mig kommer ubeleilig.

Ny Kar

tagende en Almanak og et Uhr frem.

Du har endnu en Kriſt af eet Dvarteer.
 Saa længe maa jeg ſtaane dig, men længer

Seg kan det ei. Ifald du har en Tvivl
 Om Rigtigheden af mit Udsagn, nu
 Gaa eftersee kun denne Almanak,
 Som til den kjøbenhavnske Polihøide
 Med Glid beregnet er og sammenstrevet
 Af Jacob Wolf, Mathematicum Professor.
 Her seer du Tiden, Nytaaret begynder,
 Og paa mit Uhr du seer, at denne Tid
 Om et Kvarteer er fuldenbt, minus eet
 Minut, som denne min Replik har varet.

G a m l e K a r.

Ha grusomme Noiagtighed! Du vil dog
 Vel ikke dræbe mig i mine Synder?

N y K a r.

Det gjør mig ondt at være nødt dertil.
 Men intet er ved denne Sag at gjøre.
 Hvad vilde Verden sige, hvis tiltrods
 For astronomiske Beregninger
 Jeg af moralske Grunde lod dig nåle

Med Bortgang, 'og selv tøved med mit Komme?
 Det gaaer ei an mod Skjæbnens Bud at handle;
 Og her bogstaveligt man sige kan,
 At Stjernerne din Undergang beslutte.

Gamle Kar.

Velan! Skal jeg da døe, sab lad mig døe!
 Jeg er en Daare, at jeg bad dig om,
 Hvad selv jeg kunde vide, var umuligt.
 Men gjør mig kun den sidste Tjeneste:
 Hjælp mig min Kurv paa mine Skuldre op!
 Jeg er saa træt og magtesløs, at neppe
 Jeg kan den løfte; du er ung og stærk;
 Og Kurven maa jeg tage med i Graven.

Ny Kar.

Sa gjerne, gamle Mand! Men lad mig see,
 Hvad er det dog for Ting, du har i Kurven?

Gamle Kar.

Tre hundrede og syv og tredsinthve
 Af Døgn, som nu jeg har tilbagelagt,

Dem seer du her, See Krandsø, Blomsterkoste
 Af Roser, Lilier, Negliser, Violer,
 Som eengang blomstrede, men nu er visne,
 Det gustne Grønt, som ligger her, er Haabet,
 Man i min Barndom gjorde sig om mig,
 Men som min Modenhed ei opfyldt har.
 Her ligger mangt et Suk, her flyde Taarer,
 Her drypper Blod af mangen falden Kriger.
 Alt har jeg samlet paa min lange Reise;
 Nu skal det alt i Verdenshavet druknes,
 Og Held, om hvert et Spor deraf forsvinder!
 Kun Skæde, at jeg og maa tage med mig
 Det meget Gølfen, som tillige findes
 I Kurbens ene Krog, de Glædesfange,
 Som ligge her, og disse muntre Dandse,
 Saa mangt et Hjemtesuldt og vittigt Ord,
 Og Kysser, Kjærtegn og Omsarvelser!
 Det ene maa nu følge med det andet;
 Snart over mig og det sig Bølgen luffer.

Ny Kar.

Hvor dog den Kurv er fuld af mange Sager!
 Har du nu paa din Reise kunnet samle
 Saa mange fionne Ting?

Samle Kar.

Blid, herforne,

At naar Du staar ved Enden af din Bane,
 Saa vil din Kurv og være fuld af fligt;
 Men alt med dig i Bolgen skal begraves,
 Saadan som nu jeg styrtes ned med mit.

Ny Kar.

Hvad siger du? Men hvo kan styrte mig,
 Naar selv jeg ikke vil, i Havets Afgrund?
 Thi jeg er stærk, og skal mig nok forsvare.

Samle Kar.

Nu er du ung og stærk; men til den Tid
 Er du, som jeg, en Olding, og da kommer
 Det ny Kar frem med Almanak og Uhr,

De siger: Gamle! Saa stor er din Trist!
 Naar den er gaaet, saa dræber dig min Haand.

Ny Kar.

Det kan jeg aldrig troe; jeg er saa sund,
 At jeg umulig nogenfinde døer.

Gamle Kar.

Al! paa din Alder troede jeg det samme.
 Men siig, hvor lang Tid har jeg end tilbage?

Ny Kar seer paa Uhret.

Kun fem Minuter.

Gamle Kar.

Vel! Jeg er beredt.

Farvel, du unge, haabefulde Dreng!

Sag af mig arme gamle Mand Exempel.

Sag loved ogsaa meget i min Barndom,

De alle haabed paa min Manddoms Frugter;

Men dog jeg angerfuld i Graven gaaer.
 Thi fjondt heel mangen Eifer mig velsigner,
 Og mangen Agerdyrker ligesaa,
 Er jeg dog med mig selv heel utilfreds,
 Fordi jeg indseer tydeligt, hvor ringe
 Det Maal dog var, hvortil mit Liv har stræbt,
 Saa jeg den soundne Tid tilbageønsker,
 For at benytte den paany, men bedre,
 Vøgt dig, min Søn, for sig Bebreidelse
 Af din Samvittighed! Troe mig, af alt
 Er ingen Ting saa frygtelig som den
 At gaae med Nag og Anger i sin Grav.
 Mærk disse Ord, og drøb mig, naar du vil.

Ny Kar.

Nei, ble! Der mangler end et Par Minuter.

Samle Kar.

Har du da ei et Ord at sige mig
 Til Afsked? Tænk, du seer mig aldrig mere!

My Kar.

Åh om Forlæbelse! Jeg var uhøflig.

Nu skal jeg strax din Artighed besvare.

Han tager et Ark Nytaarsvers frem og søger imellem dem.

"Til min Fader." — "Til min Moder." —

"Til min Broder." — "Til min Søster." — Her

er ikke et eneste Vers til dig. Lad see: "Til min

Svoger." Gaaer heller ikke an. — "Til min Vel-

gjører." Du har hverken gjort mig ondt eller godt.

— "Til min Ven." — "Til min Kjæreste." —

Det er nogle forbandede Nytaarsvers. — Wie lidt!

"Til min Lærer." Huntu! Det gaaer an. Min

Lærer kan jeg jo gjerne kalde dig, thi du har jo

holdt den skjønneste moralske Præken for mig.

Han rømmer sig, og læser;

"Til min Lærer.

Geld følge Dem i dette Kar

Paa Livets Vel, ihvor De gaaer!

Gid alt, hvad De Dem onske kan,

Opfyldes maa, o ædle Mand!

Gid, fulgt af Retfærd og af Dyd,
 De blomstre maa til varig Fryd!" —
 Han bukker for det gamle Nar, stoder det ud i Seen,
 Og gaar.

G a d e.

So Politibetjente Komme.

Første.

Jeg vilde ønske, her i Byen
 Man slap for gamle Nars Jorhyen.
 Det er en Fandens Stoi paa Gaden
 Af Drengedøgn i hele Staden.
 Selv Politiet knap formaaer
 At holde styr paa Folk. Forbandet!
 De kaste store Potteskær,
 Der knalder over hele Landet,
 Skjøndt Fred vi have, og forbudt
 At Spasen er med Ild og Krudt.
 Derved de troe, at ud de flyde

Det gamle Aar, og Nytaar ind.
 Jeg veed ei, hvad sligt skal betyde;
 Det er kun Døertro og Vind.
 Og mens vi tale just derom,
 Hør, hvor det klinger, hvor det knalder!
 Rast, Kammerat! Nu hjælp mig, kom,
 For hvert et Hus i Byen falder.
 Jeg veed, du er en tapper Tyr;
 Hjælp mig, paa Folk at holde styr.

De gaar.

En Stue i Jeronimi Husb.

Henrik. Pernille.

Henrik raaber ud af Døren.

Naa i Pøllers Skin og Been! Vil I være ro-
 lige, Karle! I skal min Salighed lade vær at stor-
 me Huset. Min Husbond betaler Kopskat, Gattig-
 skat, Soloskat, Brandskat, Vandskat, Ildskat, og

alle fire Clementers Skat, saa han har Tanden ikke
nødig at slænge jer den ene Rigsdaler efter den an-
den i Hatten, bare fordi I ønsker ham et glædeligt
Nyttaar, Helsen og Sundhed, og alt hvad ham
kært er. Han ønsker jer det samme, og dermed er
Bisen ude. Han slaaer Døren i. Al, Pernille! Det er
et Tændens Huus, disse Gratulantere holde. En
stakkels Tjenestekarl kan have sin fulde Pyre med
dem.

Pernille.

Ja Henrik, trøst dig med, at det maa ske i den
Henseende gaaer anderledes til i andre store Stæder,
saa du næste Nyttaarsdag vil faae bedre No.

Henrik.

Ja det er da endelig ogsaa sandt. Herr Jeron-
imus har jo isinde at reise herfra med Kone, Døt-
ter, Kæbe, tilkommende Svigersøn, Tjener, Pige,
Gaardskarlen Kro, hele Klatten, endnu inden Ja-
nuar Maanedes Udgang, saa vi maa ske næste Nyt

aarsdag besinder os i Trapezundt eller Kroen Jamben i Vold inde i Tyrkiet; og der, som du siger, vil jeg haabe, at det gaar iemføldigere til.

Pernille.

Men hør, det banker igjen.

Henrik.

Man har ikke et Dieblis No. Naaber igiennem Døren. Dersom I ikke pakker jer nu paa Timen, saa skal ti tusinde Millioner Stokkeprygl . . .

Leonard udenfor.

Henrik! Est du gal, Dreng? Det er jo mig.

Henrik.

Hille en Ulykke! Det er Monsieur Leonards Stemme. Han aabner Døren.

Leonard kommer.

Henrik.

Al Monsieur! Jeg beder paa mine Knæ om
 Fortabelse. Men jeg troede, at det var Nytaars-
 gratulantere.

Leonard.

Og deri havde du heller ikke saa megen Uret.
 Stat kun op, min Son; der skal dig intet Ondt
 beiderfares. Er Herr Jeronimus opstaaet? Jeg
 længes efter at ønske ham et glædeligt Nytaar.

Henrik.

Sa vær saa artig, Monsieur! Behag at træde
 herind.

Leonard gaar.

Henrik.

Hille min sandten! Det banker allerede igjen.
 Denne Gang vil jeg være forsigtigere. Han aabner
 Døren.

Enrico og Blanca komme.

Henrik afsides.

Tænkte jeg det ikke nok? Jeg kunde lugte, det var Rangs personer. Fra nu af vil jeg høre Slaaen fra Døren; thi jeg seer, at alle gemene Folk ere borte, og de fornemme Visiter begynde.

Enrico.

Er Herr Jeronimus hjemme?

Henrik.

Jeg skal strax hente ham.

Blanca.

Er Frue Magdelone og Frøken Leonore tilfede?

Pernille.

Jeg skal strax hente dem.

Henrik og Pernille gaar.

Blanca.

I Grunden veed jeg ikke, hvorfor vi vedligeholde den Omgang med denne kjedsommelige Familie, som

er berøvet Sands for alt Hoiere i Livet. Man kunde ligesaa gjerne omgaaes Jorpagtere og Solbater.

Enrico.

Jeg havde haabet, at vor flittige Omgang med dem skulde have haft en gavnlig Indflydelse paa dem; men desværre, de ere endnu lige saa udannede, som da vi gjorde deres Bekjendtskab.

Jeronimus og Leonard komme.

Jeronimus.

Paa min Tro, Nabo, det var, som sagt, et deilig Nyttaarsvers. Jeg vilde kun ønske, at jeg kunde gjengjalde jer Artighed. Men hilleman, see her er jo Fremmede.

Magdalene og Leonore komme.

Enrico.

Det er mig og min Kone, som vil have den Ære at hilse paa Familien, og ønske den et gladeligt Nyttaar.

Blanca.

Vi have saa meget mere længtes efter at see Dem, siden Rngtet gaaer, at De snart vil forlade os.

Jeronimus.

Saa det er sandt. Vi have isinde at reise til Lybek eller en anden gammeldags By; thi her i Kjøbenhavn have Moderne alt for meget forandret sig, og vi have glemt at holde Skridt med Tiderne. Min Nabo, Monsieur Leonard, følger med tillige med hans Søn, Leander, hvilken dog synes mig ligesom at have optaget noget mere af det nymodens Væsen, hvortil vi andre aldeles ikke kunne besvemme os.

Enrico.

Men med Deres Tilladelse, De er dog selv lidt Skyld i, at de saaledes affikker ved Siden af alle Deres Omgivelser. Noget maa De forandre Dem efter den ny Tone, isald De ikke vil, at Drengene

At pege Fingre af Dem, og alle sølende Sjæle
udkjælde Dem for Philistere. For det første burde
De forandre Deres Klædebragt. Jeg vil sende Dem
min Skræbber; det er en habil Mand.

Jeronimus.

Nei tak! Det gamle Snit er mig beqvemst.

Blanca.

Og saa bør De læse sentimentale Romaner,
hvori de Elskende lidt efter lidt døe af Nervesfeber;
Sørgespil, hvori Helten bliver gal, eller slaes
ihjel, lever op igjen, og slaes atter ihjel; og frem
for alt maa De lære den platoniske Kjærlighed.

Magdelone.

O vee! Mit Hoved bliver ganske confus.

Jeronimus.

Nu har jeg og min Kone i saa mange Aar el-
sket hinanden paa gammelbogs Maade, saa det ei

er os muligt at forandre os efter de nyeste Forbringer i den Henseende.

Seander kommer.

Leonard.

Der kommer min Søn. Du, har du medbragt nogen smuk Nytaarsgave til Frøken Leonore?

Seander.

Ja, Papa! Jeg har kjøbt en Bog til Toms fruen. — Dyrebareste Leonore! Modtag denne lille Foræring tilligemed mit bedste Ønske om et lykkeligt Nye for os begge.

Leonore.

Tak, hjerteligeste Seander!

Leonard.

Det hober mig ellers ikke, at min Søn forærer sin Kjæreste Bøger. Han havde gjort bedre i at

Kjøbe nogle Alen Baand til hende, eller et Par Handsker.

Enrico.

Jeg beder om Forladelse. Det er netop den allerbedste Smag. Det kommer kun an paa, hvad den unge Herre har gjort for et Valg. Tillader De, jeg maa see, Frøken?

Leonore siger ham Bogen.

Var saa artig.

Enrico læser.

"Julespøg og Nystaarsløier, Comodie af Johan Ludvig Heiberg." Nu! Det var det værste. Der ere jo dog Nystaarsgaver nok at vælge imellem i dette Aar. Hvorfor har De just valgt denne?

Seander.

Jeg kender ingen af dem, skal jeg sige. De ere mig alle lige gode.

Blanca.

Jeg raader Dem, Fru Magbelone, at læse denne Bog, førend De tillader Deres Datter at faae den.

Magbelone.

Ka fy! Skulde det være af den Sort?

Blanca.

Forsatterens Navn gjør det mistænkeligt. Han har allerede eengang før alt for bristig vovet.

Leander.

Jeg mærker hvad De sigter til. Jeg selv tør ikke tale med, thi jeg forstaaer mig ikke paa lærde Sager. Men De maa kun tillade mig at anføre hvad en af mine Bekjendtere, en Ven af Digtekunsten og Digteren, har sagt mig. Den bristig vovens de Forsatter skal nemlig endnu haabe, at der ved hans Vovestykke halv er vundet. Han troede, det var godt, at man eengang frimstillede noget reent poetisk, og intet andet end poetisk, hvorved altsaa

enhver moralsk eller religiøs eller philosophisk eller politisk eller hvilkensomhelst anden fremmed Hensigt af sig selv maatte bortfalde, for at derimod den poetiske besto friere kunde yttre sig; thi derved haabede han at vinde Poesiens sande Venner, de virkelig poetiske Gemytter, for hvilke det Skjønne selv er nok, og som kunne nyde dette reent uden alle uvedkommende Tilføjninger.

Jeronimus.

Snik Snak, Snik Snak. Monsieur Veander begynder at tale alt for curieust. Han bliver snart ligesom de andre Folk her i Byen.

Blanca til Magdelone og Leonore.

Jeg beder Dem ikke forsmåe disse ringe Nytaarsgaver.

Magdelone.

Eufind Tak, Nabam. Maa jeg spørge hende, hvad det er?

Blanca.

Der er et Stykke reflecteret Maanestien, blegt og svagt, som ikke vil gjøre Dem ondt i Øinene, endstjøndt det nedstammer fra Solen; thi Sollyset laaner jo Maanen sin Glæde, og denne laante Glæde har jeg ladet falde paa en hvid Kalkvæg, hvorfra den blev reflecteret, og af en af de reflecterte Straaler fik jeg dette lille Stykke.

Magdelone.

Ah! Ah!

Blanca til Leonore.

Den lille Draabe, som indeholdes i denne Glaske, er en Elfvøstaaer, falden paa en farveløs For-glemmigei, som bestandig har været vogtet for Dargens Øns. Fra Blomsten har jeg med Dinhu ladet den falde her i Glasken.

Leonore.

Ah! Ah!

Enrico.

Tillad, Herr Jeronimus, at jeg bringer Dem i Nytaarsgave dette Stykke af den Himmelfste, Jakob saae i Drømme. Nægtet den længe har været her i Byen, har jeg dog havt Umage med at faae den opspurgt. — Dem, Frue Magdelone, tillade De mig at overbringe i en Vælskt Gjenstand af et Echo af en Røst, som har talt i en Drøm.

Jeronimus.

At hvilke rare Sager! Hvem der bare vidste, hvorledes man best skulde opbevare dem?

Enrico.

Derfor have vi tilstrækkelig sørget ved at for-
thynde disse rigtig nok meget fine Sager deels med
Hart Vand, deels med Lure Lust, som indeholdes i disse
Kæder og Vælsker. Paa denne Maade er det lykket
os at binde deres Flygtighed, og sikre dem for
Bortdunstning.

Jeronimus.

Naar vi rejse til Lybek, vil vi putte dem i Bommen for at conservere dem paa Reisen. I skal saamen have mange Tak for jer Artighed. Vær nu saa god at komme herind og drikke en Kop Chocolade, og spise et Stykke Zulekage.

De gaae.

Gade udenfor Jeronimi Hus.

Harlekin kommer.

Her er altsaa Huset, hvor, efter Beskrivelsen, to lustige, gjennemsigtige, ætherklare, ulegemlige, overjordiske, himmelske, med eet Ord poetiske Skikkelser, Gestalter, Phantomer, Meteoror eller Gud ved hvad for et Dieblit Iden skal være gaaet ind. Her skal jeg altsaa finde hvad jeg søger. Men lad mig see! Hvad er det jeg vil? Jeg vil bestille mig en Prolog og Epilog til det Skuespil, jeg om lidt agter at opføre, og dertil skal nu visse omtalte

Bæner være mig behjælpelige. Digteren, min saa
 kaldte Herre, kunde rigtig nok selv gjøre mig saa-
 dant noget; men han er den sidste, jeg i denne Sag
 turde henvende mig til, thi for ham allene skal det
 være en Hemmelighed. Hei! Iyrlig! Jeg har nu
 aflastet hans Læufer; jeg er igjen min egen Herre.
 Han vilde gjerne betragte mig som en ham under-
 ordnet Person, ja satte mig endog for irette paa en
 uforfæmmet Maade, hvorved han comprometteerte
 mig i Publikums og hele Theatrets Paahor. Men
 jeg har heller ikke forglemt at ubtænke en Hævn, og
 det een, som har vækket sig. Min Plan gaaer nem-
 lig ikke ud paa mindre end paa at anlægge en Epi-
 sode her inde i Digterens eget Skuespil, en Episo-
 de, som saaledes skal udvikle sig i Omfang og In-
 teresse, at den voxer Digtet selv over Hovedet, at
 den bliver for stor for det omgivende Rar, og spran-
 ger det indstøttende Hele i Luften, altsaa en Stat i
 Staten, som erholder Overbægt over de øvrige
 Stænder. Alt er færdigt. Jeg har drevet det saa

Hjemmeligt, at Digteren ikke har mærket det mindste
 dertil. Skuespilhuset er decoreret, Stykket prøvet
 og prøvet, alting istand. Denne herlige Nytaarsdags
 animerer Folk til Lystighed, saa at alle Biletter ere
 tagne, og der vil blive propsuldt. Kunns een Ting
 har jeg indtil nu forsaamt at tænke paa, og det er
 en Prolog eller Epilog eller, om muligt, begge De-
 le; thi uden noget fligt tør jeg ikke lade mit Stykke
 opføre, af Frygt for at blive udpeben, paa en
 Tid, da endog grammatikalske Betragtninger have
 deres Forspil og Efter spil, og da man især ved et
 hvert poetisk Gilde opvarter med bestige Syltes-
 toier efter den herskende Smag; thi Publikum kan
 godt lide, at man tistaler det paa en besteden Maa-
 de, forsikkrende det om sine svage Evner, og hvor
 meget man trænger til dets Opmuntring, at dets
 Bisald er det høieste og eneste Maal, hvorefter man
 stræber, og saa videre. Saadant noget maa jeg
 nødvendig fremsige, thi da vil der paa Diebliffet
 blive klappet og raabt Bravo. Ulykken er kun, at

Noben forbrer, at disse Ringester skal være frevne i rimede Vers, og dem kan jeg ikke gjøre. Her vil jeg derfor gaae ind, og spørge de to poetiske Væbner om Raad. Men Gadedøren er lukket. Jeg vil ringe paa. Han ringer.

Teronimus kommer frem ved Vinduet.

Teronimus til *Harlekin*.

Døren er lukket. Jeg tager ikke mod flere Nytaarsgratulationer.

Harlekin.

Min Herre! Det være langt fra mig at vilde ønske Dem et glædeligt Nytaar. Jeg vilde kun spørge, om der ikke ere Poeter her i Huset.

Teronimus.

Ei, gaa til Blotøbjerg! Hvad har jeg med Poeter at bestille?

Harlekin.

Jo Herre! Man har sagt, at tvende poetiske Væbner . . .

Seronimus.

Pak dig herfra, siger jeg. Der boer en Poet i
Kabenraa; det er den eneste, jeg kjender. Han saae
Vinduet i.

Harlekin.

Hvilken forbandet studs Anægt! En Carrica-
tur, paa min Tre! Han saae jo ud, som om han
var fra det næstforrige Aarhundrede. Derfra har
han vel ogsaa sin Lærdom, siden han reccommanderer
mig Poeten i Kabenraa. Nei mange Tak! I den
Gade sætter jeg ikke mine Been. De gamle Pros-
pheter ere bøde, og de nye duer ikke. — Gæt Raad
veed jeg dog endnu, og det vil forsøge. Raff, Har-
lekin! Benene paa Raffen!

Han løber ud.

En stor Sal.

I Baggrunden et Theater; foran Tilskuerpladser. En
Mængde Tilskuere ere forsamlede. Flere og flere
komme til.

En Dame mellem Tilskuerne paa The-
atret til sin Cavalier.

Gib De kunde faa mig Plakaten at læse?

Cavalieren.

Den skal De strax faae. Til sin Nabo. Tillader
De, jeg maa' see Deres Plakat?

Naboen giver ham den.

Med Fornoielse. De vil forundre Dem over de
besynderlige Navne, som Personerne have i Stykket.

Cavalieren til sin Dame.

Vær saa artig.

Damen.

Gud! Sikke noget forunderligt Løi. Vil De
have høre.

Saa læser:

Klassens Sængsel efter Proppen,
Sorgespil i fem Akter.

Personerne:

Frue Shawl, en riig Enke.

Froken Handske, hendes Datter.

Mamsel Modest, Frokenens Gouvernante.

Von Støble, Major.

Kalvekryds, Secretair.

Floite, elegant Digter.

Bante, Goffardi capitaine.

Somfru Strømpe, et løslagt Bruentimmer.

Klasse, Gæstgiver.

Glas, Opvarter i Vertshuset.

Grammatica, en Ungm, i Form af en ind-
bunden Bog.

Vagterpibe, Satiriker.

Hat, en Karl for sig selv.

Svamp, en Drukkenbolt.

Mundkurv, Politibetjent.

Karet, Postforer

Pengepung,

Støvleknægt,

Skobørste,

} Majorens Tjenere."

Cavaleren.

Nu har jeg, min Sjæl, aldrig hørt Mage til Navne. Det er en yderst trivial Maneer at bruge betegnende Navne; men saa affecteret en Anvendelse deraf havde jeg dog aldrig drømt om.

Hans Nabo.

Hvem ved? Maaffee er det hele satirisk, og kan blive ret lystigt at see. Overalt bor man ikke forlange for meget ved Nytaarslid, men heller være stemt for alt Overgibent og Loierligt.

Maskinmesteren ved det lille Theater kommer frem foran Tæppet paa Prosceeniet af det lille Theater, og Maskinmesteren ved det store Theater kommer paa samme Tid frem paa Prosceeniet af det store Theater.

Den Første

til Musikanterne i det lille Theaters Orkester.

Alting er færdigt, mine Herrer! Klokken er ligge paa Slaget. Vil De behage at tænde Deres Lys, og spille Ouverturen.

Han gaaer bag ved Teppet ind paa det lille Theater.

Den Anden betragtede det lille Theater.

Th nu! Det lille Theater tager sig saamæn ganske smukt ud. See kun! Har De ikke ogsaa der en lille Maskinmester! Bare ikke Digteren bliver vred paa mig, fordi jeg er Harlekin behjælpelig. Jeg er nu eensgang kommen i Vane med at adlyde ham. Jeg haaber, at Digteren ikke vrede noget af hvad her skeer. Imidlertid vil jeg sætte mig allerbagerst, og see paa Skuespillet.

Han sætter sig bag ved alle Tilskuerne.

Musikanterne ved det lille Theater spille Ouverturen. Teppet gaaer op. Skuepladsen forestiller inden Ting. Harlekin kommer ind, og bukker tre Gange for Tilskuerne.

Harlekin.

"Damerfolk! For første Gang
Haanden mig paa Strengen baver."

Tilskuerne hofse.

Harlekin.

Jeg beder om Forladelse. Jeg tog feil. Jeg
vilde sige:

"Med Fryd jeg atter Luthen stemmer,
Thi sød er Hjertets stærke Drang."

Tilskuerne hofse igien.

Harlekin.

Om Forladelse! Om Forladelse! Jeg tog atter
feil. Jeg vilde sagt:

"Ekjendt Riddergsmænd sig selv forsvare bør,
Naar de til Baabenteeg for Skranken møde."

Tilskuerne hofse.

Harlekin.

Tusind Gange, tusind Gange om Forladelse.
Nu hufser jeg først, hvorledes det var:

"Gjennem Dale, over Bjerge
 Gik jeg i et fremmed Land,
 Syner flueb, Toner hørte,
 Som jeg aldrig glemme kan."

Afskiltige Tilskuere.

Ja det er just ulykken, Herr Harlekin, at De aldrig kan glemme den gamle Vise. Glem Deres Syner, glem Deres Toner, og der kan endnu blive noget af Dem.

Harlekin.

Men jeg troer ogsaa, jeg er gal. Det var jo slet ikke det, jeg vilde have sagt. Saaledes var det: "Gik gennem Cyprias Land vandred en elskende Digter." Hvad jeg vilde sige: "Hver Sommer der flyver en Fugl over De." Nei nei! Heller ikke det! "Et et tilfældigt Epil af ydre Kræfter." Nei, saadan skal det være: "Det Folk, som frygter Gud, og ærer Kongen"

Tilskuerne hørte meer og meer.

Udstillige.

Hør, ved De hvad? Naar De ikke kan gjøre noget selv, saa skulde De heller tie stille, og ikke smykke Dem med laante Fjer.

Harlekin.

Handen i Bold med alle disse Vers! Kort og godt, mine Herrer! Jeg ved, man er vant til at betragte Publikums Dømmekraft som en Blindebu, der maa føres til Bestemoders Dør, og svinges tre Gange rundt, førend man tør lade den gaae sin egen Gang. Derfor vilde jeg ved en Prolog udbrette dette, nemlig stemme Dem, forhøje Deres Receptivitet, udbede mig Deres Bevaagenhed, og saa videre. Men jeg seer, De ere rasende betæste, saa at ethvert Plagiat paa Timen falder Dem i Minderne. Altsaa to Ord i Prosa saa gode som femten Sider paa Vers: Vil De klappe lidt for mig, skal De have Tak, og vil De raabe Bravo, skal jeg være Dem uendelig forbunden.

Tilskuerne i det store Theater klappe, og raabe Bravo.

Harlekin.

O Himmel! Hvad var det? Var det en Røst fra Landeverdenen? Hvorfra kom den? fra oven eller fra nedan? fra høire eller fra venstre? forfra eller bagfra? Saa meget veed jeg, at den kom ikke fra D e m, mine Herrer. Er jeg da ikke istand til at afstvinge Dem en eneste Bisfaldsytttring? Nu vel! Kan jeg ikke vinde mit Publikums timelige Indbøst, saa vil jeg dog trøste mig med, at jeg i dette Dieblif flues med Velbehag af de høiere, usynlige Magter. Han tager sit Lommeterklæde op, og græder, og siger hulkende og pathetisk. Farvel, mine Herrer! A revoir! Nu begynder Stykket. Forinden jeg gaaer, vil jeg bare lade Dem vide, at dette, som jeg nu har sagt, kaldes en Prolog. Kan dette ene Ord ikke bevæge Dem, saa ere Deres Hjerter af Sten.

Han bukker. Tilskuerne, saavel i det lille, som i det store Theater, flappe og raabe Bravo. Harlekin gaaer grædende og hulkende ud.

Første Tilskuer i det lille Theater.

Det var altsaa en Prolog. Nu, saa fortryder
det mig ikke at have klappet.

Anden.

Det eneste, som gjør mig ondt, er at vi nu
ventelig ingen Epilog faaer, og jeg holder meget
af, at man glemmer det bedste tilsidst.

En Flaske kommer ind paa det lille Theater.

Tredie Tilskuer.

Hvad nu? Der kommer jo en Flaske.

Fjerde.

Kan det forundre Dem? De har jo seet, at den
staaer anført mellem Personerne paa Plakaten.

Tredie.

Lad see! Læser: "Flaske, en Gæstgiver." —
Ja, men jeg troede, at det var kun et betegnende
Navn, af dem, man saa ofte bruger i Komedier,

som for Exempel Frue Bagvendt og Herr Hart-
korn, hvilke dog ere virkelige Menneſker.

Fjerde.

Men paa denne Maade udtrykkes Personernes
Characteer allerede i deres Udvortes; og ſaaſnart
man kun ſer dem, veed man ſtrax, hvad man har at
holde ſig til. Tænk Dem, hvis alle Menneſker bare
et ſaa tydeligt Præg af hvad der boer i dem, ſom
denne Bertshuusmand rober ved første Fremtræden,
at Flaſken er hans egentlige Kjerne.

Harlekin bag ved Theatret, kommende ſig.

Nu gjælder det at have ſin Stemme i ſin Magt.
Han declamerer med forſilt Stemme for Flaſken, ſom og
ſiden for de andre tiſloſe Perſoner.

Flaſken.

Klatr hvalver Himlen ſin ſaphirne Bue, . . .

Femte Tilſkuer.

Herr Semin! Flaſken taler.

Flasken vedblivende.

Fortroligt viste Skovens grønne Kroner,
 De klare Røder risle venligt milde,
 Ved Solens Glæde sig tusind Blomster fryde,
 Og dog er ikke dette Hjerte glad.
 Hvad savner jeg? Hvad feiler mig? Jeg veed ei.
 Naturen, som var hidindtil mig nok,
 Formaaer ei længer mine Savn at stille.
 Ja, stilles, standses, hemmes, stoppes, proppes
 Maa denne Længsel; men hvormed? — Natur!
 O lad mig finde hvad mit Hjerte søger!

En Støyle med Spore paa kommer.

Støflen.

Ei, guten Morgen, mein lieber Herr Flasche!
 Ich kunde sgu inte go hans Wirtshaus forbi, uden
 at komme herind und se mig en liden Hjertestirke-
 ning. Denn Er soll wissen, ich gehe heute auf
 Freiersfüßen.

Flasken.

Skal De ud og frie, Herr Major?

Støvlen.

Ja, ich vil tjene ham. Ich har det længe havt insinde. Allein, ob ich gleich sonst er meget coura-geus, och inte er bange for nok so stor en Blutsbat

Flasken.

O Herr Major! Det er velbekendt. De er jo en Kæmper. Meer behøver De ikke at sige.

Støvlen.

Danke ergebenst. — Seer han, ob ich nun gleich inte er bange hvor det kommer an po at avancere oder go rasch frem, so har ich doch bisher havt en Art von Furcht for at komme den smukke Fräulein Handske for nær. (Über heute hab ich mich besonders zusammen genommen. Sieh mir nun libt af hans Liqueur, um meinen Muth zu entflammen.

Flasken.

Strax, Herte Major! Jeg vil falde paa Drengen. Heida! Glas!

Et Glas kommer.

Glasset.

Hvad befaler Herren?

Flasken.

Kom hid! Bring Majoren Liqueur.

Flasken holder i Glasset. Støvlen driller.

Støvlen.

Ah! Det gjorde godt. Aber wo sind meine Domestiken? Heida! Geldbeutel! Stiefelknecht! Bürste!

En Pengepung, en Stiefelknecht og en Skobørste komme.

Støvlen.

Geldbeutel, bezahlt!

H

Pungen til Glasfen.

Hvor meget koster min Herre?

Glasfen.

To Mark.

Pungen.

Var saa god. Den holder Penge i Glasfen.

Stovlen til Skoborsten.

Hør mal, Borste! Jeg maa heute afsonderlich schön gepugt werden. Gnid nu dchtig po mich, und spar inte po Blankfverten.

Borsten pudser Stovlen.

Sjette Tilskuer.

Er det Fjendebahl, som spiller den tykke Major?

Syvende.

Hvor kan De dog nu sporge saadan? Det er jo ingen rigtig Major, men kun en Stovle.

Sjette.

Jeg beder om Forlæbelse. Verten sagde, han var en Preusser.

Hyvende.

Vist ikke! Han sagde: en Reusker.

Støvlen til Glasfen.

Hør, Freund! Hans Liqueur verliert sich. Den
er inte meer so stark wie vorher.

Glasfen.

Herr Major! Den er saaman lavet denne Gang
ligesaa trofast som ellers.

Støvlen.

Aber han har ja forglemt at proppe sich, und so
dunster Krafen weg.

Glasfen.

O Himmel! Hvilket Ord har De dog sagt!

Nu forst forstaaer jeg mig, forstaaer min Vængsel.

Ei længe er den ubestemt: En Prop

Den Gjenstand er, som attraaer af en Glasfe.

Dog ingen Told af Kort, der smidig bærer
 Sig efter Glaskehlens Leilighed.
 Nei, en ubøielig, en flæben Glasprop
 Jeg have maa. Al! der er nok at finde
 Af flige Væner; men hvor saaer jeg een,
 Der passer til mig? der, som Plato lærer,
 Er fra Begyndelsen bestemt for mig,
 Og jeg for den, saa, naar vi see hverandre,
 Vi raabe, sympathetisk folende,
 Jeg: see min Prop! og Proppen: see min Glaske!

Støvlen.

Ja han skulde Gott strafe mich see, at han
 snart fik den Sag bracht in Richtigkeit.

Glassen og Glasser gaar.

Børsten.

See saa, Herre! Nu er De saa blank som et
 Speil.

Støvlen.

Das war brav. Geh nu udenfor mit Geldbeu-
tel, och vent pø mich; denn ich har noget at tale
mit Stiefelknecht.

Dersten og Pungen gaae.

Ottende Tilskuer.

See, hvor Støvlen er bleven deilig blank! Hvor
mon man kjober den Blanksvarte?

Niende.

Jeg tænker, paa Apotheket i Persien. Thi det
er vel Artighedens og den fine Levemaades Fernis,
den, hvormed man endog kan blanke Merianer.

Støvlen.

Hør, du Stiefelknecht. Ich hab ein Wort mit
dir zu sprechen.

Stiefelknechten.

Quad besafst Herren?

Støvl en.

Ich muß dir deinen Abschied geben.

Støvleknægten græder.

Hu! hu!

Støvl en.

Ich kann dich inte hjælpe. Ich har ja tu Besdiente außer dir. Meer har ich inte vonndthen, und du weißt selbst, daß ich dich albrig bruger.

Støvleknægten.

Men Herre Gud! Saa brug mig da, Herr Major!

Støvl en.

Aber wozu? wozu?

Støvleknægten.

Ich hoab bruger man'en Støvleknægt til, uden til at trække Støvler af paa?

Støvl en.

Verstehst du denn das?

Støvleknægten.

Om jeg forstaaer det! Behag at see, Herr Major, hvor nydelig jeg er indrettet just til Deres Brug. Her har jeg Plads til Deres Hæl, og her er aparte en lang Ribse, for at ikke Deres Spore skal staae imod.

Støvlen.

Das hab ich meiner Seel Lust zu probiren.
Drak af!

Støvleknægten.

Strax, Herr Major! Var saa god at sætte Hælen imod her.

Støvlen.

Det har ich gjort. So. — Na, drak nu! Hvad venter han po?

Støvleknægten.

Nei, De maa selv trække; jeg holder kun imod.

Støvlen.

Zum Henker! Skal ich selv brække? Hvad har ich ham da for, naar han det ikke kan gjøre?

Støvleknægten.

Jeg holder fast paa Støvlen, mens Majoren trækker den af.

Støvlen.

Ist Er toll geworden? Skal ich brække mich selbst af mich selbst? Har ich ham det inte sagt: Ich kann ham til nichts in der Welt gebrauchen. Geh mir aus den Augen weg! Pah sich!

Støvleknægten.

Hu! Hu! Kan De da slet ikke bruge mig til nogen Ting? Betænk, at naar De forstyrrer mig, saa kan jeg ikke vente Warmhjertighed hos nogen.

Støvlen.

Ich weiß, Gott strafe mich, nicht was es seyn sollte. Ich har dich antagen for din Namens Skyld,

Denn ich dachte, at hvo som hedder Stiefelknecht, maatte vel kunne være der Knecht eines Stiefels. Allein das Schicksal hat es anders beschlossen. In dessen will ich dir give en Rath. Seg en Condition hos den bide Herr von Pantalon. Maaskee bruger han dich, denn han kan doch i det mindste selv brække. Adies, und laß dir Selbstbeutel din Lon betale.

De gaae bort til forskjellige Eider.

Tien de Tilskuer til ellevte.

Veed De hvad? Dette Stykke er saaman ikke saa galt. Det synes at være et Forsøg i samme Art som Reinald Underbarn. Men Kunsten drives langt videre her; thi i Underbarnet tale i det høieste Forellerne og Lillieconvallerne, med eet Ord: Kun den raa organiske Natur; her derimod den ved Menneſtehaender præparerede haabe organiske og uorganiske.

Ellevte.

Na ja! Skal det være Gilbe, saa lad det være Gilbe.

Tien de.

Underbarnet kunde gjerne være uffevet. Det har ikke bragt os et Skridt videre. Men om dette Skuespil kan man med Sandhed sige, at det op-
hjelper Industrien, siden Fabrik- og Manufakturva-
re saa at sige leve heri.

En Karet kommer.

Karet en.

Her er Gaden, og seer jeg ikke feil, saa har vi
ogsaa her Nummeret. Prr! Den holder stille. Mine
Damer! Hav den Godhed at staae ud af mig. Rej-
sen er tilendebragt; vi staae nu ved Maalet.

En Handske og en Modest staae ud af Vognen.

Modesten.

Lillad, bedste Froken, at jeg er Dem behjelpelig.

Handsken.

Tak, min gode Gouvernante. Altsaa staaer
jeg nu ved mit elskte Moderhjem. O hvor mit

Hjerte banker ved det søde Gjensyn efter fem Aars
Fraværelse!

Kareten.

Farvel, mine Damer, og Tak for godt Selskab
paa Reisen!

Modesten.

Jeg beder! Det er os, som skal takke.

Kareten kører bort.

Handskén.

D lykkelige Dag, da jeg efter saa lang en Besøvelse
atter skal nyde Solskinnet af min dyrebare
Moders Blikke!

Modesten.

Døren aabnes, hun kommer.

Et Shawl kommer.

Shawlet.

D min Datter! Lad mig omfavne dig!

Handskén.

O min elskte Moder!

Pause.

Shawlet.

Nu, bedste Mamsel Modest! Hvorledes har min Datter stillet sig i sin Pension? Vender hun dannet og velopdragen tilbage til Moderhjertet?

Modestén.

Naadige Frue! Jeg kjenner Deres Principer, og veed, at De sætter Uerbarhed over alle andre Dyder. Deres fornemste Bestræbelser gaae ud paa at tilhylle og bedække de Indigheder, hvis alt for store Blottelse let kunde opvække Sandfeligheden, og forarsage, at man maatte styde en hvid Pind efter den platoniske Kjærlighed, som nu udgjor et staaende Conversationsamne i denne forresten overmaade ferdærvede og liberlige By. De selv, overtydet om at mine Principer og Bestræbelser i Hovedsagen vare de samme som Deres, ja at jeg endog stræn-

gere udførte dem ved at flutte mig saa tæt som muligt til det Kjædelige, og derved have den nøieste Inspection over samme, gjorde mig den Være at vælge mig til Deres Frosken Datters Gouvernante, og lade mig følge hende til Institutet. Jeg kan forsikre Dem, at jeg har gjort alt muligt for at opdrage hende efter hendes Frue Moders Exempel. Her bringer jeg Dem hende tilbage, og jeg er vis paa, at De vil være tilfreds med mit Værk, naar De opdager, hvortledes Froskenen med samme Iver, som hendes Moder og Gouvernante, gjør sig Umage for at skjule det, som man kun alt for gjerne vilde see.

Shawlet.

Er det sandt, min Datter?

Handstken,

Ja, min Moder! Mamsellen har ganske Ret.

Shawlet.

Daf, ædle Dvinde! Du kan vente dig en rigelig Belønning.

Modesten.

O Lykke!

Shawlet.

O Salighed!

Handsten.

O søde Gjenfyn!

De gaae.

En Fløite kommer fra den ene, og en Bog
fra den anden Side.

Fløiten uden at see Bogen.

"Himmel! Himmel! Hvordan skal jeg beskrive
hvad der er foregaaet med mig? Jeg er bleven et
andet Menneske; der er opgaaet et Lys for mig,
som viser mig Jorden saa skøn, saa himmelsk. Jeg
har seet hende — hende, som jeg elsker, som jeg
evig har elsket, men aldrig før seet med legemlige
Mine. Nu forstaaer jeg forst mig selv tilfulde, nu
veed jeg hvad jeg manglede. Jeg havde seet mange
skønne Handsker i Verden, men min var ikke
iblandt dem. Dog — jeg har seet hende; jeg saae

hende for længe siden blandt min Barndoms lykkelige Syner; hun har været med mig i Arkadien, og samlet Underbørn med mig i mit fortryllede Land. Og nu har jeg seet hende igjen. Det var hende, det m a a være hende, det skal Guden tage mig være hende, eller ogsaa er min egen Tilvarelse et Phantom."

Lofte Tilskuer.

Ja saa troer jeg saagu det sidste; thi en Fløite dounc kan dog vel ikke have nogen klar Foreskilling om sin Tilvarelse.

Bogen.

Mig synes, denne Fløite fører en meget ugrammatikalig Stil. Jeg vil give Agt.

Fløiten.

Nu har jeg længe nok talt i Prosa. Nu vil jeg da til Afveksling gjøre et rasende langt Vers. Jeg veed ikke ret, om jeg skalde skrive det i de fem-

føddede Hexametre af min egen Opfindelse. Dog —
jeg troer, jeg foretrakker Nilm.

Den fløiter, og reciterer:

"O du, for hvem min Sjæl skal evig brænde!

Gud eller Dæmon worde du for mig!!

Elst eller had mig, Pige uden Ende!!!

Umaadelig!!!!"

Bogen.

Ha Fløite! Du er en flit Patriot. Ikke før,
men efter Ordet P i g e burde det Commact at
staa, og Opholdet i Taten at gøres. Hvor er nu
dit Sprogs Retskrivning og Toneklang?
— "Snart lege Stormene rædsomt med de fortabte
Seil. Staten hvirvles ned i Afgrundens Dybde.
Spildt er paa Gravens Bred den for seent valte
Fædrelandsfjærtigheds fortvivlede Dodekamp."

Trettende Tilskuer.

Naa, det maa man lade den Bog: den taler
som en Bog.

Floiten.

Hvem er I?

Bogen.

Grammatiken.

Floiten.

Na sy! Vil gaae.

Tjortende Tilskuer.

Sy for en Ulykke!

Bogen i det den gaaer Floiten iveien.

”Hvi flyer du Grammatiken? Hvi tænker du dig hende altid som det gamle, det hornede Gjenfærd, han var for et Sekel siden? Jeg er jo den blomstrende Ungmø, der aldrig ældes.”

Floiten affædes.

Sy hvilken gammel Coquette! — Til Bogen.
Du ung og blomstrende? Du siger jo selv, at
du for hundrede Aar siden havde Horn, og var et
Gjenfærd.

Bogen.

Bøgt dig! "Enhver Forseelse mod mine Lovs-
tavler hæver sig frygteligen paa enhver, der af
Uvidenhed, Skjodesløshed eller stær Modstand ikke
viser dem Hyldest," — ja straffes paa Efterkom-
merne indtil tiende Led.

Fløiten.

Efterkommere vil jeg aldrig faae; jeg er ikke
saa produktiv i min Kjærlighed som i mit Spil.

Bogen.

O søde Fløite! Lad os to være Venner! Jeg
føler en vis Sympathie med dig. Jeg kan godt
sætte mig ind i din elegiske, idylliske Natur; thi du
maa vide, jeg selv havde forbum en dugtig Næm
af Huden.

Fløiten.

Nu, lad gaae da! Jeg vil paa dette Sted for-
andre Mettskrivningen og Toneklangen.

Bogen.

Bravo! Jeg hilser dig som Dannemand!

Fløiten.

Jeg beder om Forladelse. Jeg er ingen Mand;
jeg er en Fløite.

Bogen.

Nu, saa hilser jeg Dem som Ingen Mand.
"Den Forglemmigei, jeg her rækker Dem, idet De
modtager min sidste Betsignelse, skal blomstre, uden
nogensinde at visne, om Deres Finding, naar,aar
og Dage efter, man gjenfinder Dem opstillet paa
den Bjergtinde, fra hvis Fod man seer opad, høiens-
de sin Iffe for Deres Vælde."

gaar.

Femtende Tilskuer.

Hvor den Grammatik er sølsom!

Sextende.

Saa alt for meget. Det er dog imod Costumet,
at lade den give Fløiten en Forglemmigei.

Syttende.

Tvoertimod; det er meget naturligt. Hvor ofte lægger man ikke Blomster til Mærke i en Bog?

En Bagterpibe kommer.

Floiten.

Ha' hvad seer jeg! Min Antipathie!

Piben.

Hør, lille Piccolo! Skal vi følges ad paa Comedien? Jeg har faaet to Billetter til iaften.

Floiten.

Vort, fæle Satiriker! forhadte Parodie paa mit eget Væsen! Hvor tør du understaae dig at komme paa Comedien? Og tænker du, jeg vil gaae i dit Selskab?

Piben.

Hvorfor ikke?

Fløiten.

Jeg behøver ikke din Billet. Jeg har Tribi-
let, thi jeg hører med til Comedien, men du er der-
imod ikke allene overflødig, men endogsaa forbudt.

Piben.

Nu, vil du ikke følge med, saa lad være. Imid-
lertid slutte du ikke slaae Brag paa mit Selskab,
thi det kunde i mange Henseender være dig gavn-
ligt. Intet kan være Dig nyttigere, og Publikum
behageligere, end naar vi to opføre en Concert
sammen. Dine Toner, jeg tilstaaer det, ere ofte
smukke, men imidlertid, man bliver dog kjed af det
evigt Samme. Forandring maa dertil; og jeg kan
forsikre dig, du vilde vinde derved, om du af mig
tog Information i at pibe. Derved kunde du varie-
re dine naturlige Toner, og det vilde uagtelig robe
mere Genie, isald du turde gjøre din egen Caricatur.

Fløiten.

Nei heller vilde jeg indestemende forskrive mig til
Tanden, end blande det rørende med det comiske.

Jeg iler bort fra din profane Nærværelse, for at
 overraske mit corrigeerte Digt til min Handskes
 Himmelbrud. Idet den gaaer, synger den:

"Saa rædsom en Histori : e

Jeg ikke har oplevet.

Jeg fandt den i en Krøni : le,

Bed Siden stod der Krevet:

I Fyrsten see

Tyranner : ne,

Vasaller : ne

Er Sandser : ne,

Og kan den hvide Hare

Samvittigheden være."

gaaer.

Viben.

See kun! Troer jeg ikke, at Manden allerede
 tager efter mine Formaninger. I det mindste var
 den Sang mere pebet end floitet. — Men jeg hører
 Klotten slaaer halv sex. Saa vil jeg da nu gaae
 ind paa Comedien, for at faae mig en god Plads.

Jeg skulde dog vel ikke troe, at man nægter mig
Entree, naar jeg er forsynet med Billet.

Wil gaac.

En Mundkurv med Polititegn kommer.

Mundkurven.

Hvorhen?

Piben affides.

For Ganden! Der har vi Politibetjenten.
Lis Mundkurven. Paa Comedien.

Mundkurven.

De kommer ikke ind.

Piben.

Jeg har Billet.

Mundkurven.

Hjælper ikke.

Piben.

Jeg har to Billetter.

Mundkurven.

Om De saa har tyve, kommer De ikke ind,
Vi husker Dem nok fra sidst.

Piben.

Men naar jeg nu forsikrer Dem, at jeg vil
forholde mig ganske rolig, og bare gaaer for at
see Stykket.

Mundkurven.

Eigemeget! De er en Person, man ikke kan
stole paa; og jeg har Ordre til ei at lade Dem
slippe ind, uden jeg selv følger med.

Piben.

Du saa følg da med.

Mundkurven.

Sa nok, hvis De vil spendere Deres ene Billet
paa mig.

Piben.

Med Fornøielse. De skal see, hvor jeg skal for-
holde mig rolig.

Mundkurven.

Jeg vil haabe det bedste. Altsides. Jeg skal
saagu nok lære ham at holde Munden.

Piben.

Men à-propos: Naar De er saa god at geleide
mig, behøver jeg da ikke at gjøre mig Samvits-
tighed over, at maaſkee een eller anden Hund her i
Byen maa undvære Deres behagelige Selskab?

Mundkurven.

Lad det være min Sag. Hundene staae
snart ved den Grad af Cultur, at de ikke længer be-
høve mit Opsyn, hvilket jeg herefter kommer til at
anvende paa Dem og Deres Ege, indtil jeg faaer
dem lige saavidt. For vare Hundene gale, nu er
Louren kommen til Skribenterne.

Piben.

Men er det muligt? Staae Hundene allerede
paa saa høit et Trin?

Mundkurven.

Efter min Mening burde de endnu være avanceret langt videre. Der er jo intet sparet for at give dem den høiest mulige Dannelse. Tænk, hvorvidt Skribenterne vilde have bragt det, isald man kun havde gjort det halve for dem? Først slog man dem ni Tiendebølle ihjel, for at kunne anvende saa meget mere Glid paa de øvriges Forædling. Og dem, hvorledes har man ikke drevet den? Deres Navne indskrives i en stor Protocol; de have deres eget Contoir, hvor deres Fødsel og dødelige Afgang mælkes. Kort sagt, de betragtes aldeles som Medlemmer af det borgerlige Samfund, hvilket langt fra ikke er Tilfælde med Digterne. Isald man bare endnu vilde tilstæde dem Confirmation, Søndagsfester, Underviisning i den platoniske Kjærlighed, og Uniformer med eller uden Epauletter, saa skal De kun see, med hvilke Skridt de vilde indtræde mod Fuldkommenhedens Tempel.

Pi bien.

J Sandhed, denne Mundkurv er ret hvad man kalder en behagelig Mand. Kom, lad os nu gaae ind. Jeg glæder mig til Deres Selskab, og haaber, at De fortsætter den begyndte Materie.

De gaae

Digteren kommer, og gaaer allerlangst hen i Korsgrunden, hvor han sætter sig ved Siden af Maskinmesteren, som springer forskrækket op.

Maskinmesteren.

Hvad seer jeg? Digteren! — Min Herre! Jeg beder Dem undskylde . . . De tager dog vel ikke tilde op, at jeg var saa fri at gaae herind for at see denne Comedie? Man flider den hele Dag, og trænger engang indestem til lidt Adspredelse.

Digteren.

De behøver ei at undskylde Dem! Men fra nu af maa jeg bede Dem forføle Dem ud bag Confis-

ferne, og passe Deres Ting. De veed min Befaling, og til hvad Tid den skal udføres.

Controllereuren ved det lille Theater trænger sig gjennem Tilskuerne hen til Digteren.

Controllereuren til Digteren.

Min Herre! Hvor tør De understaae Dem at gaae ind uden Billet? Jeg sagde Dem udtrykkelig, at det gik ikke an, og endda skyder De mig tilside, og gaaer uden videre ind.

Digteren.

Beste Ven! Det var en Feiltagelse. Jeg huskede ikke andet, end at jeg var Herren af Husets; og det foresvævede mig lig en Drøm, som havde jeg fri Entree.

Controllereuren.

Men det var en forbandet Feiltagelse.

Digteren.

Som dog let kan rettes. Denne able Mand (han peger paa Maskinmesteren) tilbyder sig til at gaae ud, og overlade mig sin Plads.

Controlleuren.

Saadant noget er rigtig nok ikke tilladt. Men for en Gangs Skyld, lad saa være.

Maschinmesteren bukker flere Gange for Digteren, og gaaer med Controlleuren.

Shawlet og Handsken komme.

Shawlet.

Ru, hvorledes gaaer det min Datter? Har dit Hjerter allerede valgt?

Handsken.

Nei, min Moder. Alle mine Friere staae her udenfor. Jeg lader dem hver for sig komme ind af den ene Dor, og gaae ud af den anden. Saaledes have allerede en Snees Stykker passeret Kuvén, uden at nogen af Dem har gjort Indtryk paa mig. Blandt andre har jeg allerede givet Kurven til en Fløite, som var mig alt for klagen, til en Støv-

le, fordi det var en Dykker, og fordi det syntes mig, at dens sorte Farve ikke synderlig passede til min uskyldige Hvide-Kluns-Natur; ligeledes til en Herr von Pantaloon, med hvem jeg forfikkede, at en Handske intet Faldedskab kunde have. Jeg vil nu vedblive i din Nærvarrelse, min gode Moder. Naaber ud af Døren. Næste Frier! Kom ind!

En Bante kommer.

Banten.

Det glæder mig inderlig, min naadige Frøken, at Touren endelig er kommen til mig. Thi have mine Medbejlere hidindtil ikke kunnet behage Dem formodentlig Deres alt for store Forskjellighed fra dem, saa smigrer jeg mig derimod med det sødeste Haab, bygget paa den inderligste Sympathie, som overbeviser mig om, at netop vi fuldkommen passe til hverandre. De er nemlig en Handske til venstre Haand, og jeg en Bante til højre Haand. Besøg at udspile Deres Fingre; det samme vil jeg

gjøre med mine, og De vil erfare, at vi paa den
næiagtigste Maade kunne indgribe i hverandre,

Handſken.

Min Herre! Slige Forſlag pleier man ikke at
gjøre før efter Brylluppet. Desuden maa jeg ſige
Dem, at Deres uldne Vaſen ikke er mig behage-
ligt, og jeg beder Dem forſøie Dem ud af denne
Dør.

Wancen gaaer.

Handſken raaber.

Næſte Frier! Kom ind!

Et Kalvekryds kommer.

Kalvekrydſet bukkende ſig.

Verdſtigſte Tjener, min ſmukke Froken! Afſides.
Gud! hvor hun er deilig!

Handſken uſeyde.

Tjenerinde, min Herre! Afſides. I Sandhed!
En ſmuk ung Mand!

Kalvekræbset.

Froken! De ved mit Grinde. Jeg elsker Dem.
Kan De overtale Dem til at ægte mig?

Handsken.

Paa dette Spørgemaal vilde jeg gjerne svare
med en undseelig Nodmen; men det er mig ikke
muligt. Ingen Farve vil afværte med denne Hvidhed.

Kalvekræbset.

Paa min Tre! De er af en fortræffelig Boni-
tet. Jeg seer til min Glæde og Forundring, at De
virkelig er fransk af Fødsel, uagtet De taler det
danske Sprog med saa stor Færdighed.

Handsken.

Jeg beder om Forladelse. Jeg er dansk, men
man har givet mig en fransk Dannelse.

Kalvekræbset.

O Himmel! Er det muligt, at Optugtelsen
kan gjøre saa meget? Jeg vil holde Dem ved Si-

den af Madame Montirichards indfødte Pariserinder, og trods enhver, der kan opdage mindste Forfælsk.

Handskene.

Det glæder mig, hvis jeg er saa lykkelig at behage Dem. Jeg maa da til Gjengjæld sige Dem, at De langt fra ikke er mig ligegyldig. De har et flint, behageligt Kammerjunker: hvad jeg vilde sige, Kammerdug og Vasen. Og hvad der især belesshed er mig uendelig kjært at opdage hos Dem, er, at De er kruset, og ikke lagt i disse brede flade Lag, som ere den nyeste, ugeneerte Mode.

Chawlet.

Inden dette gaaer for vidt, maa De tillade mig, Herr Kalvekryds, at spørge Dem, hvad De har at leve af for at kunne ernære en Familie.

Kalvekrydset.

Ingen Ting endnu, Deres Raabe! Men jeg agter at gaae ind i det udenlandske Departement.

Derfra vil jeg snart blive ansat i een eller anden diplomatisk Post ved et fremmed Hof.

Shawlet.

Skaal man kun ikke begynder med at sende Dem til Barbariet.

Kalvekrudset.

Nei, saa barbarisk vil man dog vel ikke være. Man maa dog eengang erkjende Nytten af mine fine Golder, der see ud til at gjentme mangen vigtig Hemmelighed.

Shawlet.

Elsker du ham, min Datter?

Handskén.

Sa jeg gjør.

Shawlet.

Nu, saa omfavner da hverandre, og modtager min moderlige Velsignelse. Naaber ud af Døren: Frø-

kenen er alt forlovet. De øvrige Griere behøve ikke at gjøre sig Uleilighed.

Digteren.

Dette Skuespil forekommer mig at være en for-
 frækkelig ferst Føde. Længe nok har jeg ladet Din-
 gen gaae sin skjæve Gang. Alt er godt til Maade,
 og lidt deraf gjør ingen Skade. Men at see alle
 fem Akter tilende, vilde ikke være at udholde. Om
 jeg nu ikke brugte min Overmagt, vilde det være
 baade mod min egen Interesse og det Heles Deconœ-
 mie. Som en mægtigere Trolldmand skal jeg da
 nu ved min kraftigere Talisman ophæve min un-
 derordnede Kongs Herredømme.

Han giver et Signal ved at ringe med en Klokke.
 Strax efter hører man bag ved det lille Theater
 Bøxteren pibe og raabe Brand. Almindelig Tus-
 mult mellem alle Tilskuerne, saavel de spikende
 i det lille Theater, som de virkelige i det store
 Theater.

Blandede Stemmer af begge.

Hvor er Ilden? Hvor er Ilden? Dog vel ikke
i Comediehuset?

Harlekin bag ved det lille Theater.

Hvor er Ilden, Vægter?

Vægteren. ligesledes.

Paa Ulfeldtsplads. Han piber igjen, og raaber
Brænd.

Teppet for det lille Theater falder. Tumulten mellem
begge Tilskuertlasserne tilføjer.

Harlekin kommer nd mellem Tilskuerne ved det lille
Theater.

Harlekin.

Mine Herrer og Damer! Det gjør mig inderlig
øndt, at dette Uheld skal hindre mit Stykke fra at
spilles tilende. Det bedste mangler endnu. For-
viklingen er neppe begyndt, endfige Knuden løst.
Klassen har jo ikke fundet Proppen. Mange Pers

soner have endnu ikke været inde. Om De dog da-
re vilde staa Dem tiltaals. Ilden er jo langt
herfra. See, hvor de storme mod Udgangen.

En Brandmajor mellem de spillende
Lilskuere til Hæsekin.

Hør, mellem os: Er der virkelig Ildløs? eller
var det kun Bægterpiben i Skuespillet, som forts-
satte sin Rolle bag Couliisferne?

Hæsekin.

Nei, Gud bedre det! Ilden er desværre kun alt
for virkelig. Man siger, det er paa Ulfeldtsplads.

Brandmajoren.

Saa maa jeg pakke mig. Være jeg kunde
komme gjennem Trængselen!

En Brandmajor mellem de virkelige

Lilskuere til Blateren.

Herr Digter! Det er mig kjær at opdage Dem,
hav den Godhed at sige mig en Ting.

Digteren reiser sig.

Hvad befaler De at vide, mine Herre?

Harlekin affides, med Forbauselse.

For Ganden! Er Digteren med paa min Come-
die? Nu seer det godt ud for mig.

Brandmajoren mellem de virkelige
Tilskuere.

Jeg vilde gjerne vide, om der er virkelig Ild-
løs i Byen, eller om det bare horer med til Co-
medien.

Digteren.

Nei var De kun rolig. Det er en Scene i
Stykket. De skal strax saae Effekten at see, naar
Theatret forandres til Ulfeldtsplads.

Den første Brandmajor.

Naa, det tænkte jeg jo nok. Til Harlekin. Hvor-
for Ganden vil De da narre mig ved herfra, naar
det ikke behøves?

Harlekin.

Saa sandt, som jeg lever, Ildløsen er virkelig
 udsiddes. Jeg kommer her i en forbandet Knibe. Gid
 jeg kunde practicere mig vak!

Første Brandmajor.

Men Guds Død og Pine! Saa maa jeg skynde
 mig.

Den anden Brandmajor.

Hvad for noget? Hvad hører jeg? Saa faaer
 jeg saagu ogsaa Hastværk. Herr Digter! De har
 ikke Ret i at opholde Folk med Narrestreger sca at
 gaae i deres lovlige Rald.

Digteren.

Slaae De Dem dog bare til No. Hvad jeg
 har sagt Dem, er sandt. Ildbranden er kun her i
 Stykket, og ikke i Virkeligheden, saa sandt som jeg
 er en ærlig Mand.

Første Brandmajor.

Men hvad er dog det for noget? Til Harlekin.
Hvad skal det sige? Bliwer han, saa kan jo ogsaa
jeg blive. Der er jo altsaa ingen Ildløs.

Harlekin.

Jeg sværger Dem ved alt hvad helligt er, at
der er virkelig Ildløs paa Ulfeldtsplads. Hvor kan
De troe, at den er et Theaterkneeb? Den kom mig
selv aldeles uventet. Dersom De skal paa Deres
Post, saa raader jeg Dem af et oprigtigt Hjerte:
skynd Dem, jo før jo heller.

Anden Brandmajor.

Hvad Fanden vil dog alt dette sige? Hvem af
dem skal man nu troe?

Digteren.

De skal troe mig, min Herre! Thi jeg er
Digteren, og maa derfor vel vide Bæsteb om
Stykket.

Første Brandmajor.

Ja De har vist Ret. De seer saa god og
stikkelig ud. Dem vil jeg ogsaa troe; thi den
Hartekin er dog en Gabsfrisk, som bare fixerer os.

Hartekin lifter sig ganske sagte borte.

Digteren.

Nei min Herre! De bør troe Hartekin ube-
tinget. Han har fuldkommen Ret i hvad han sag-
de Dem.

Første Brandmajor.

Hvad? Harde han Ret? Er der virkelig Ildløs?

Digteren.

Ja, og ja, og atter ja. Skynd Dem alt hvad
De kan til ulyktsplads.

Anden Brandmajor.

Men for en Ulykke! Nu modsiges De Dem jo selv.

Digteren.

Det var jo ikke til Dem, jeg talte. Bliv De
kun! der er ikke mere Ildløs end dog min Paand.

Første Brandmajor.

Hør, nu spørger jeg Dem paa Deres Vre:
Er der Ildløs eller ikke?

Digteren.

Førstaaer De Frans?

Første Brandmajor.

Sa jeg gjør.

Digteren.

Parole d'honneur sacrée, der er Ildløs
paa Ulfeldtsplads.

Anden Brandmajor.

Jeg spørger Dem ogsaa paa Deres Vre: Er
der Ildløs eller ikke?

Digteren.

Førstaaer ogsaa De Frans?

Anden Brandmajor.

Nei ja vist.

Digteren.

Parole d'honneur sacrée, der er ingen Ibs
løs i hele Byen.

Første Brandmajor.

Det var som Fanden.

Anden Brandmajor.

Det var som Satan.

Første.

Det er da et Djavels Menneſke.

Anden.

Det er da en Allerhelvedes Kar!

Første.

Men mon jeg dog ikke hørte feil?

Anden.

Mon jeg ogsaa forstod ham rigtig?

Første.

Jeg vil spørge ham igjen.

Anden.

Jeg vil høre mig for nok engang.

Første.

Herr Digter! Er der Ildløs?

Digteren.

Ja.

Anden.

Herr Digter! Er der Ildløs?

Digteren.

Nei.

Første.

Nu har jeg, Gud straffe mig, aldrig hørt Mage.

Anden.

Det er, Fanden fortære mig, til at blive gal over.

Første.

De maa svare enten med Ja eller med Nei.

Anden.

Ja, kun med een af Delene.

Begge.

Det samme til os begge.

Abskillige.

Forskaaer sig.

Andre.

Naturligt.

Alle de spillende Lilleskuer.

Er der Ildløs?

Digterer Kriger hoit.

Ja.

Alle de virkelige Lilleskuer.

Er der Ildløs?

Digteren Kriger hoit.

Nei. — Ja; nei. Ja; nei. Ja; nei. Ja;
nei. Ja; nei. Ja; nei, etcetera, etcetera, et-
cetera etcetera etcetera etcetera in infinitum.

Alle de spillende Lilleskuer.

Ha Snak! Svar med eet Ord!

Alle de virkelige.

Ja med eet Ord!

Digteren.

Mine Herrer! At svare begge de tilskedeværende Forsamlinger med eet Ord, eller give dem begge det samme Svar, vilde være en Umulighed, thi hvad der er Sandhed for det ene Parti, er Løgn for det andet. De maa her vel distingvere mellem det Absolute og det Relative. Til de virkelige Tilskuere. De, mine Herrer, ere de absolute Tilskuere, Tilskuere i sidste Instants; hine derimod (vægende paa de siddende) kun relative Tilskuere, nemlig af Skuespillet i Skuespillet, og ere med det samme selv Skuespillere, som spille for de absolute Tilskuere. Alle de Bemærkninger, som de relative Tilskuere gjorde over Skuespillet, har jeg selv ladet dem sige. De staa i Manuskriftet, og de omtalte relative Tilskuere have maattet lære deres Roller og gjøre Prøve ligesaavel som Flaften, Støvlen og de andre. De have ikke engang Tilladelse til at more sig ved det Skuespil, de

see; de skal kun passe paa Stikordene, og falde ind til rette Tid med deres Replikker. — Ja vi ville gaae et Skridt videre: Skuespillet, Flaaskens Bængsel efter Proppen, har i Grunden mig til Forfatter, uagtet virkelig Harlekin har skrevet det. Jeg vil give Dem et Exempel. Ligesom det gode Princip tillader det underordnede onde at raade i en vis indskrænket Virkekreds, eller ligesom Gud til en Tid tolererer Banden, saa at denne opfinder en Mængde Spektakler, til hvilke dog den første for saa vidt er Uarsag, som hans Alvidenhed kunde forudsæe dem i det Dødelik, han gav den anden Regimentet; saaledes har jeg, sans comparaison, idet jeg lod Harlekin skalte og valte, meget godt vidst, hvad han vilde gjøre, hvad han vilde sige, og Ord for Ord det hele Stykke han vilde skrive og lade opføre; thi den hele Person ligger, saa at sige, i min Hjerne, og kan derfor ingen Hemmelighed have for mig. Jeg vil derfor just ikke sammenligne Harlekin med Minerva;

men sig mig dog, mine Herrer! Synes Dem ikke, at dengang jeg kom ind som en ydmyg Tilskuer, og ragede i Kammerie med Controlleuren, havde jeg en Slags Lighed med Jupiter, da han i menneskelig Skikkelse vandrede om paa Jorden, og gik ind og tog tiltakke med en Skeetsfuld Sobekaa i Philomons fattige Hvide? Naturligviis hørte det med til det hele Stykkes Deconomie, at det episodiske Skue afbrødes paa det bestemte Sted ved Bagterens Brands raab; ja havde jeg ikke ladet det ske, da vilde De have seet Messer Harlekin i en net Confusion, thi han havde saamæn ikke skrevet et Ord meer end netop dertil. Naar mit Manuskript bliver trykt, vil De see, det er sandt som jeg siger. — Og skal jeg nu endelig tilsidst anbe Dem mit Hjertes inderste Afslutte? Skal jeg vise Dem det øverste Motiv til at jeg saae igjennem Fingrene med Harlekins revolutionnaire Handling? Nu vel! Manuskriptet til mit Stykkes anden Akt blev, som De veed, sonderrevet af Acteuren, som spillede Publikum i Intermezzet.

I den korte Tid inden Teppeet gik op til anden Akt, fik jeg kun Tid til at restituere de tre første Scener. Derpaa lod jeg min lystige Person i Guds Navn gjøre sig lystig for at udfylde Midten; og imidlertid arbejdede jeg paa Katastrophen, hvilken vi nu med stærke Skridt nærme os. Det er mig derfor om at gjøre, at Theatret nu forandres paa Niebliffet, thi Ilden har længe brændt bag ved dette Teppe, og Maskinmesteren har kun beregnet Satsen for en halv Time, da han ikke kunde forudsæe, at dette Ophold skulde komme iveien. Altsaa — (til de spillende Tilskuere) der er, som sagt, virkelig Ildløs paa Ulfeldtsplads. Skynd jer affted jo før jo heller; thi jeg bruger jer alle som Statister til at udgjøre den ved Ildbranden tilstimmende Mængde, og Bagteppet kan ikke gaae op, førend I alle rede staae paa Eders Pladser. Pak jer ud, I Hund, og lystrer! Derfor blive I gagerede af Directeuren. De sturte alle ud. — Til de virkelige Tilskuere. Mine

Anden. Sa men nu da vi veed, at det er bare Theaters effekt, saa er det dog rigtig meget fornøieligt at see derpaa.

Fjerde.

Fornøieligt? Jeg maa tilstaae Dem, at jeg ikke godt kan fornøie mig over min Næstes ulykke. Jeg tænker i eet væk paa de stakkels Tilskuer paa Theatret, for hvilke det er virkeligt, isørgede Digterens egen Forsikkring.

Første Brandmajor paa Theatret.

Det brænder djaevleblødt. Jeg er bange for, at der ingen Redning gives.

Fjerde Tilskuer til anden.

Vil De bare høre? Er det dog ikke gyseligt? Hvor kan man nu glæde sig derover? — De arme Menneffer!

Første Brandmajor.

Det er forbandet. Jeg kom for sidste. Nu er her intet at gøre. Jeg bliver vist mulkeret. Men Digteren skal saagu betale Mulkten, thi det var ham, der opholdt mig med Snaft. See, hvor Luen flaaer ud af alle Vinduer og Døre! Vi komme til at indskrænke vore Bestræbelser til at frelse Nabohusene.

Anden Brandmajor mellem de virkelige Tilskuere.

Naa, det maa da være en Kjeltring af en Brandmajor. Jeg kjender ham ikke, saa jeg kan frit sige det. Hele det prægtige Hus skal nu brændes af, og Folkene maaſkee ikke faae reddet saa meget som et Par gamle Skoe, bare fordi han ikke havde lyst til at gaae fra Comedien. Og nu vil den Ufsat ovenikjøbet skyde Skylden paa den uskyldige Digter. Ja ja, det er godt, her ere flere Vidner end jeg.

Det vedbliver at brænde stærkt. Varmen og Opløbet tiltager.

Ruinerne af Nicolai Kirke.

De ere svagt oplyste af Ildøluen. Der klemtes stærk fra Taarnet. Lygter ere udbangte derpaa. Alle de spislende Tilskuere fra forrige og næstforrige Scene komme løbende ind, og skimle omkring Taarnet.

Første Tilskuer paa Theatret.

Det maa vare en forfærdelig Ildbrand.

Anden.

Mon man ikke kan komme derhen?

Tredie.

Nei, Bagten holder enhver tilbage.

Fjerde.

Lag Dem iagt, isald De gaaer derhen, at ikke Brandsfolkene sætte Dem til Sprøiteværket. Det er undertiden handt velklædte Folk, naar de vare alt for paatrængende.

Femte.

Hvor der klemtes forfærdeligt?

Sjette.

Man kan ordentlig fornemme Rystelsen, naar man staaer her ved Foden af Taarnet.

Syvende.

Hvem skalde troe, at det afbrændte Taarn havde saa stærke Klokker?

Attende.

Men her, hvor Klemningen tiltager. Vægtes en angriber sig, og timer næsten i sin Ivrighed.

Niende.

"Dybt bevæges maa en Vægter vist, som gaaer paa Svalen om det nøgne Taarn, og fluer Udslæggelsen, og kommer Timerne ihu, da Spiret kneiste høit i Sky."

Tiende.

Mon Vægteren skalde tænke derpaa?

Taarnvægteren kommer forstræffet ud.

R 5

Niende Tilskuer.

Haa, Vægter, er du bevæget?

Taarnevægteren.

Ja, Gud frie mig! Mere rystet end bevæget,

Niende Tilskuer.

Seer I, jeg havde Ret?

Tiende.

Han seer virkelig bleg og forstyrret ud.

Ellevte.

Men hvorledes tør du komme herved? Burde du ikke blive deroppe, og klemte?

Tolvte.

Men hvad for noget! Det klemtes jo endnu. alt hvad det kan! Hvordan gaaer det til?

Taarnevægteren.

Hører mig!

Da nye i løyligt Kald jeg stod, og slog

Af al Formue paa den store Klokke,
 Da syntes det mig pludselig, som nogen
 Bag ved mig pudselede; jeg vendte mig,
 Og see, i Vægsningen af Ildens Lue
 Der stod en gammel Mand, lidt bleg og gulsten,
 Med mavre, skarpe Træk, indfaldne Kinder,
 Og Niesynet spændt og stirrende.
 Han pyntet var, men efter gammel Mode,
 Bar en Paryk med Pibst og store Bukler,
 En Høiels Kjole, lyseviolet,
 Med Knapper i af Staal, og uden Krave,
 Et lidet Halsbind, Kalvekrydsset pludset,
 Og under Armen en trekantet Hat.
 Forbauset blev jeg ved at see ham, thi
 Jeg vidste ei, hvordan han hid var kommen,
 Thi Indgangen til Taarnet var jo lukket.
 Da nu jeg saa betragtede ham, og tænkte,
 Mon jeg skal tale til ham, nærmed han sig,
 Og sagde: Vægter! Du gjør ei din Pligt;
 Du burde klemte meget stærkere

I denne frygtelige Ildbrand,
 Som muligviis fortærer hele Staden.
 Og Louget reev han mig af Haanden ud,
 Og gav sig til at lime selv, med stærke
 Anstrængelse, som nu I høre kan.
 Da blev jeg vred, og vilde jage ham
 Afveien, men i Luften kun jeg greeb.
 Da mærkede jeg først, det var et Gjenfærd,
 Og i det samme saae jeg, at en Grav
 Paa Kirkegaarden havde aabnet sig.
 Jeg forsed mig, og raabte Jesu Navn,
 Men Skyggen blev, og svarte: Vær ei bange?
 Jeg er en Aand, men hører til de gode.
 Forfærdet blev jeg dog, og skyndte mig
 Ud Trappen ned, og løb herud paa Gaden.

Gjenfærdet lader sig see paa Vægtergangen.

Abskillelige.

Der staaer han, see, paa Taarnets Vægtergang!

Gjenfærdet til de forsamlede Folk.

Høiædle og høiagtslige Patroner!

Carl Friedrich Reiser var mit forbums Navn.

Som Stadts-Chirurgus har jeg Stands-Personer

Cureert i Residentzen Kjöbenhavn,

Dg siden vundet største Laurbærkroner,

Fordi jeg freb, nedrige Stand til Gavn,

Grønfoldninger tiltrods, mig selv til Glorie,

Den forgyterlige Ildbrands Historie.

Hvo husker ei, at under Ildens Raser

Forglemte Pastor Schreiber Hat og Stof?

Hvordan en tyff Soldat, som var et Asen,

Skreeg, at endnu det ikke brændte nok?

Hvordan med Brag i Lusten opsprang Blasen,

Dg brandts-Mayoren selv begig en Væd?

Hvordan jeg Frue-Taarn med Skrafsaae dingle,

Dg gav tre Skilling for en Kommenestringle.

Blandt Fædrelandets de Udbødelige

Gav mine Skrifter mig en Plads; men i

Det ny Jerusalem i Himmerrige

Først min Geneigthed til Theologie,
 Dernæst især min Taalmod uden Ege
 I fattigdom og alffens Spotterie,
 Det Taareoffer, jeg for Gud fremførte,
 Hvergang jeg Kingos gyldne Psalme hørte.
 Derfor da jeg paa Jorden endte Gangen,
 Heel modig, og mit trætte Die brast,
 Mig Abraham ei sagde hvad han manged,
 For hvem Fortunas Hjul stod altid fast,
 Har sagt: Gedenke, Sohn, dass du empfan-
 gen
 Dein Gutes schon in deinem Leben hast,
 Nei, hver en Taare, som jeg grad herveden,
 En Perle blevet var i Evigheden.
 Endnu hvor Nat (endstjendt mit Hjerte gruer)
 Jeg gaar til Helveds Port fra Himlens Top,
 Og gjennem Gitteret de Flammer Fær,
 Som evig marire de Fordømtes Krop,
 Da huser jeg, hvordan i flige Lær
 Det gamle gamle Kjøbenhavn sig op,

Og at allene jeg det har beskrevet,
 Men derfor heller ei forgjæves levet.
 Mit Gjenfærd selv den gamle Drift ei glemte;
 Det maatte have sig af Gravens Skjød,
 Saa snart det Taarnets Klokke hørte klemte,
 Og ite hid, og see paa Flammen rød:
 Skjøndt denne Brand, der Eder og den fræmte,
 Et Intet er mod hin beskrevnes Rød;
 Kun Børnespil, om saa jeg turde sige,
 Mod hin, som kalbes bør: den fyrsterlige.
 Jeg hidindtil især mon Ordet føre
 Til Publikums den ene halve Part,
 Dem, som er til kun for at see og høre;
 Men nu jeg taler til den anden Art,
 Skribenterne, som vil de første røre,
 Og troe, de have gjort det meget rart,
 Naar kun de følge blindt, for mig at hadre,
 Min gamle Regl: Jo galere, jo bedre.
 Jeg kan vel ei, Høistarede, behøve
 At sige jer, at i den bedste Flør

Fabrikken er, at naar I slikt jer ove,
 Kan Eders Færbighed end, worde stor.
 Men netop det, at I med mig vil love,
 Af samme Fab, og træde i mit Spor,
 Gjør, mens det høiligt smigrer mig, tillige
 Mig til en Pligt, min Mening, jer at sige,
 Endskjøndt jeg da mig let kan forestille,
 At min Maneer kan feiste mangen Pen,
 Er jeg dog ei saa gal mig at indbilde,
 At man blandt alle kun bør følge den.
 Hvi eser I allene af min Kilde?
 Der ere jo dog flere store Mand,
 Som kan jer lede fuldt saa godt i Grunden:
 Hvi skal jeg Brødet tage dem af Munden?
 Litteraturens Sol i Danmark daler;
 Den gyldne Tid er endt, om ret jeg seer,
 I mangle Evnen til Originaler,
 Og stræbe derfor efter min Maneer.
 O men hvor fjernt fra mine Idealer
 Slaaer Eders Efterfølgings bøde Leer!

Naturstygvis! Thi kun i Klæder faaret
 Hos Eder er, hvad mig i Rjsdet baaret.
 Og til m i n Sangs ophoiede Gastale,
 Kan jeg forsikre jer, I aldrig naaer,
 Skjendt ved jer Stræben vak fra Tempes Dale
 I kom idag lidt længer end igaar.
 Men om I ogsaa gjør jer nok saa gale,
 Dog ingen Narmelse tilgavns forslaer.
 Derfor jeg vil venstabeligst jer raade
 At vælge for en anden Skrivemaade.
 Thi seer I, for at være mig, I maatte
 Si copiere min Original,
 Men meget meer jert eget Væsen blotte,
 For dog paa egen Haand at være gal.
 I maatte aabne Hjertets dybe Grotte
 For Mængdens Blik, jer selv til Spot og Dval,
 Og uden Forbehold naivt fortælle
 Alting med Klub og Stub hvad man kan mælke.
 Men det, godt Folk, formaaer I ei at gjøre!
 Thi saa uskyldigt er ei Eders Sind,

At I, som jeg, tør Verdens Blik og Dre
 Med barnlig Ufkyld vie dristig ind
 I hvad selv fjernest Tanke berøre.
 I Verdens Trængsler blegnet er min Kind,
 Men fremad saae jeg, skøtted ei til Siden,
 Og gik urørt af Væsten gennem Striden.
 I hvad jeg Prev, jeg har ei fulgt Exemplet;
 Jeg veed, at min Maneer min egen var.
 Jeg var en Mynt, som kjendelig var stemplet,
 Og uforsølfet dette Præg jeg bar.
 Jeg dyrked Gud i Hjertet som i Templet,
 Og tillidsfuld mit Kors jeg baaret har.
 Derfor jeg rolig ned i Graven daler.
 Farvel! Alt Solen gryer, og Panen galer.

Han synker ned i Graven.

Solen staaer op, En stor Stjerne sidder paa Himmelen, og
 vedbliver at skinne. Musen Thalia kommer
 fra den ene, og Digteren fra den anden Side.

Thalia.

Det er mig kjært, at jeg dig møder her;
 Thi jeg vil give dig et velmeent Raad:
 Hold op, min Ven, mens Vegen just er bedst,
 Og det maa være nu; thi ellers gaaer det
 For vidt med dette tåleløse Spil.
 Stor er den Magt, som jeg min Dyrker giver;
 Men vogt dig, at du ei misbruger den!
 Er Mængdens Mening og dig ligegyldig,
 Saa stræber du dog sikkert at behage
 Din høie Muse, og hun raader dig
 At lade Karastrophen komme, for
 Dit eget Værk dig vover over Hov'det.

Digteren.

Dit Vink, min høie Dronning, skal jeg følge
 I dette som i alt. Til Pant paa Løftet

Hør kun den sjerne Sang, som lyder. Viid, at
 Det Choret er, som ende skal det hele.

De hellige tre Konger udenfor.

O Stjerne, hav Tak, vor ledende Ven
 Imellem de viltsomme Veie!

Alt Hytten vi see, nu kjende vi den,
 Lykkelighed monne vi eie.

Med Glæde

Vi træde

Herind i det fattige Huus.

Digteren.

Fortryd ei paa hvad jeg vil sige dig;
 Det var nok passeligst, om her du gik,
 Thi nu de hellige tre Konger komme;
 Saa, hvis du bliver her, da vil man sige,
 At jeg forglemmer Enhed og Costume,
 Og blander Christendom med Hedenskab.

Thalia.

Min gode Ven, det synes mig lidt næsvisst,
At du din Muse tage vil i Skole.

Troer du, jeg Kunstens Regler ikke kender,
Og beed at passe, naar jeg gaar og kommer?

Digteren.

Jo, efter Kunstens Regler kan du handle,
Men efter Verdens du for lidt dig retter.

Jeg nægter ei, maaskee du blive burde,
Men Publikum vil heller af med dig.

De sige, at de har din Konterfei
Her paa Prosceniet, som og din Søsters,

(Thi jeg maa sige dig, at denne Støtte,
Som før var sort, men nu er bleven hvidtet,

Skal være dig, den anden Melpomene),
Og naar de have Eders Billeder,

Saa kan de godt undvære Eder selv.

Thalia.

Nu vel, saa gaar jeg da. Thi om jeg blev,
Og saadant dig tilregnedes som Feil,

Du vilde, som sædvanligt, styde Skylden
Paa Musens Luner, for at selv gaae fri.

Digteren.

Men har jeg ikke Ret deri? Som Digter
Jeg maa jo lyde din Inspiration.

Thalia.

Nei, du har Uret, tværtimod. Som Digter
Befaler du desværre over mig,
Hvor meget har du ei i dette Stykke
Paa egen Haand, og mod min Billie skrevet?
Du er min Herre, jeg din Djenerinde,
Det mærker jeg saa tit; selv her min Rolle
Jeg spille maa, som du har skrevet den.
Og derfor gaaer jeg ogsaa nu, vist ikke
Af egen Drift, nei, men fordi du har
I Manuskriptet skrevet Ordet; Gaaer.

De hellige tre Konger, Caspar, Melchior og Balthasar, komme. I nogen Afstand følger Nanine, men med fuldvoeren og uddannet Figur. Lidt efter komme de to Politibetjente. Naar den ene af Kongerne synger, dandse de to andre. Derpaa songe de Choret, og dandse saa til Eftersvillet, under hvilket Politibetjentene sige deres Replikker.

Caspar.

Vi komme saa fjernt, vi Konger tre,
Udt fra de østlige Lande.

Men albrig saasnart vi Stjernen sik see
Paa Nattens Himmel at stande,

Vi glade

Forlade

Vor flinnende Kongeborg.

Første Politibetjent.

Hvad Ganden er her for et Circulatum?

Anden.

Gud forlade mig min slemme Synd! Men
troer jeg ikke, det er de hellig tre Konger, som atter
drage omkring, og lade sig høre for en Markes Pen-
ge eller to, naagtet det er blevet strængelig forbudt.
Ja, jeg skal saagu lære jer. Han løfter sin Stof.

Første holdende ham tilbage.

Nei holdt! Tag dig vare!

Melchior.

Thi Perler og Guld har Østerland,
Akenodier have vi hjemme,
Men Perler og Guld ei lignes kan
Bed det, som Hytten mon gjemme.

Af alle

Vi kalbe

Dog denne den herligste Skat.

Anden Politibetjent.

Hvorfor holder du mig tilbage?

Første.

Men
atter
Pens
budt.
Sag skal sige dig, jeg er bange for, at disse
maaskee dog ikke ere af de forklædte Nybodersbren-
ge, som grassere paa denne Tid. De seer mig dog
saa udenlandske og virkelig kongelige ud. Deres
Kroner ere ikke af Guldpaar, men af flinnende
Metal, som i det ringeste maa være kalbarist Verts.
Deres Dragter er

Balthasar.

Og denne Skat, som I vel forstaaer,

Det er Barn Jesus den lille.

Han fødes endnu hvert evige Aar

For dem, som elske ham ville,

Og trolig

Sin Bolig

Indvie den hellige Juul.

Første Politibetjent.

Mid Deres Dragter, vilde jeg have sagt, ere jo saa pragtfulde som Comedianernes, og den sorte Konge feer saamæn ikke ud til at være svættet, men han er titforlædelig en indfødt Morian.

Anden.

Sa hvad beviser det? Det kan jo være, det er en sort Betjent, som de har faaet med i Ledtog.

Gaspar.

Saa er det da ei den første Gang
Vi komme hid fra det Fjerne.
Vi komme, som før, med Spil og Sang,
Og ved den ledende Stjerne.

Vi prise

Den Vise,

Vor Fresser vi prise som før.

Unden Politibetjent.

Skal vi da lade være at arrestere dem?

Første.

Jeg veed saagu ikke hvad jeg skal sige dertil.
Jeg er saa bange for at vi skal begaae en Dumhed,
og profituere os. Men hør, lad os dog lægge
Mærke til, hvad Sprog det er, som de synger.

Melchior.

Han er, som vi, en herskende Drot,
Og Seiren hans monné være,
En Hytte er hans prægtige Slot,
Og Fuglene sjunge hans Vre.

Det lyder,

Det bryder

Saa høit gjennem Skjernes Mulk.

Anden Politibetjent.

Ja Gud veed, hvad det er for et Sprog, men saa meget er da vist, at det hverken er Tysk eller Dansk.

Første.

Sig ikke det! Det er meget sjelden, man kan forstaae Ordene paa hvad der bliver sunget.

Anden.

Thi! seer man det? Ja du maa vide det, thi du er jo musikalsk. Ikke sandt? Du var jo med at falde i Besvimelse paa Mabam Beckers Concert, mens jeg stod udenfor, og holdt Orden?

Balthasar.

Ei ere vi dig, som en Konge paa Jord,
Med Guld og kostbare Ringe,
Men Myrreha vi strøe i dit hellige Spor,
Og duftende Birak dig bringe.

Du have

Ver Gave

Som Givernes Ydmyghed tjær.

De gaae bort under Daadsen og Efterspillet.

Første Polititjænt.

Ja men hvad skal vi nu beslutte?

Anden.

Jeg veed min Salighed ikke. Jeg tænker, det er det rigtigste, at vi lar dem skjotte sig selv, men derimod ikke taaler noget Opløb her omkring, og jager disse Folk tilfide.

Første.

Ja, det er det klogeste. Til Manine og Digteren, som vil følge Kongerne. Vil I være saa god at blive tilbage.

Anden.

Overalt hvad er I Do for Dagdrivere, som
ikke har andet at bestille end at staae her og gabe
paa de forflaebte Matrosdrengene?

Første.

Derksom I endnu staaer ledige paa Torvet, naar vi
komme tilbage, saa taer vi ham, min Faer, til Mudders
arbejde, og sætter hende, Mamsel, i Spindehuset.

Politietsjentene gaar.

Manine.

Hvi tør jeg ei følge, som Hjertet vil,

Det hellige Chor,

Som drager mig mægtig ved Sang og ved Spil

Igjen fra Jorden?

En Engel bar mig til Jorden ned,

Mens jeg slumrende laa.

At her jeg vaagned, og har ei Fæd

For hvad hift jeg saa!

Tolv Dage jeg kun i Himlen var,

som

Kom som Barn derop.

gave

Dog hvad jeg ffued, alt modnet har

Til Rose min Knop.

aar vi

ubders

set.

Dg tilbage jeg kom, en voksen Mø,

Ukjendt af hver,

Dg bærer i Sjælen et himmelft Frø,

Som maa gvaales her.

Jeg gif til min Barndoms Bolig hen,

Dg banked paa Dør,

Men den, som aabned, ei kjendte igjen

Spil

Mig nu, som før.

I min Drøm jeg kun lever, tilovers paa Jord;

Dg spørger man

Om det, jeg ffued, ba mangle mig Drø

Til Hvad og Hvordan.

I Hjertet mig brænder den evige Gnist;
 Hvis jeg ikke formaaer
 I Sang at udaande min Vængsel, jeg vift
 I Luften forgaar.

Digteren.

Betydningsfuldt har du mig foresunget
 Mit eget Livs Begivenhed, Nanine!
 Thi alt hvad du har sagt, paa mig jo passer
 Saa godt som paa dig selv, og ret mig glæder
 At kunne ligne dig, uskyldige!
 Som du var ogsaa jeg engang i Himlen,
 Dengang i Mulighedens Skjød jeg flumred.
 En Engel bar min Aand til Jorden ned,
 Da blev jeg født. Nu har jeg her ei Fred
 For hvad jeg flued hist. Min Knop har ikke
 Det virkelige Liv, men Himmelbdrommen
 Til Rose modnet, hvis den modnet er.
 I Sjælen bærer ieg et himmelsk Frø,
 Som tidt skaar Fars for at gvales her;

Og naar jeg banker paa de kjendte Døre,
 Gjentjender den mig ei, som aabner dem.
 Tilovers føler jeg mig tidt i Verden,
 Thi kun i Mindet af den gyldne Himmel,
 Hvori jeg eengang drømte, lever jeg;
 Og dog selv Drømmen er jeg ikke voxen,
 Thi Ord jeg mangler til at nævne den,
 Og gjøre den forstaaelig for andre.
 De begge brænder Evighedens Gnist.
 Som du, forgaaer jeg i den stærke Lue,
 Hvis ikke jeg min Sængsel bort kan synge.

Men hvis jeg maa dig til min Muse kaare,
 Da vil det Baand, som bandt min Læbe, løses.
 Du mig begejstre skal til Sang, og Drømmen
 I Himlen du mig gjøre virkelig.
 Da skal de Følelser, dit Hjerte gemmer,
 Sig selv til Byrde, gjennem mine Læber
 Udtone, og os begge lette Hjertet.

De hellige tre Konger komme tilbage.

Alle tre Konger, Nanine og Digteren.

Saa sig vi Eder nu Farvel.

Bor Frelser ville vi prise.

See, Stjernen skinner saa klart i Næt,

Og Veien vil den os vise.

Hil være

I Hre

Den Konge for Himmel og Jord!

Trykfeil.

- Side 53 Linie 6 f. o.: mangen Stjerne læs:
mangentidlig Stjerne
- 77 — 6 f. n.: hans læs: sit
- 102 — 8 f. o.: maa forene læs: for-
ene maa
- 132 — 2 f. o.: Dg læs: Dm
- 133 — 6 f. o.: sad læs: saa
- 141 — 4 f. o.: Hilsen læs: Helsen
- 208 — 2 f. n.: derfra læs: herfra
-

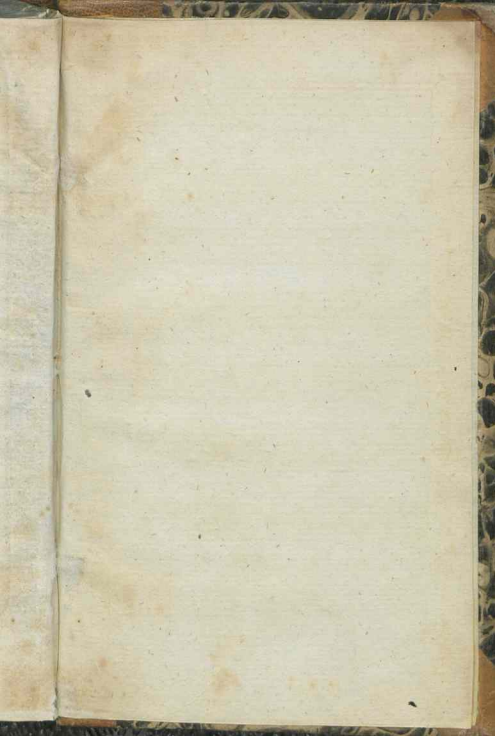
1. The first of the most important
 2. The second of the most important
 3. The third of the most important
 4. The fourth of the most important
 5. The fifth of the most important
 6. The sixth of the most important
 7. The seventh of the most important
 8. The eighth of the most important
 9. The ninth of the most important
 10. The tenth of the most important

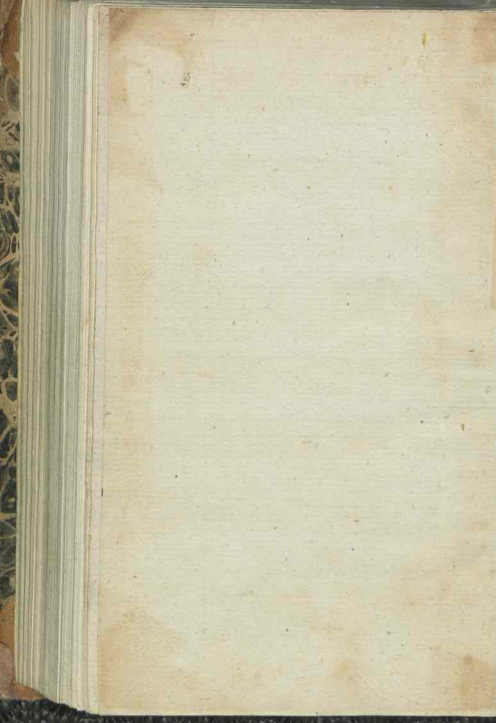
Allegretto.

De hellige tre Kongers Sang.

job 205848
sidste udeløb

